

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **16**

DEN 19 APRIL 1925

PRIS **35 ÖRE**

REDAKTÖR
EVA NYBLOM

I konfirmationstid.

(Foto: Jæger.)

Å ENA SIDAN — Å DEN ANDRA

Om Fredrika Bremers staty.

ÄRADE KOLLEGA, NI minns Esopi fabel om berget som var i födslovånda. Historien upprepar sig alltjämt. Även på våra konstnärliga höjder pågår alstringen men det egendomliga tycks vara att ju mindre rätta dess häftigare födslosmärta. Tänk på allt munhugandet om våra nyaste monument, debatternas knivkastning,

insändarnas lömska pilar och så de sakkunnigas förkrossande bomber. Det står en dunst av gräl kring varje ryktbarhet som blivit ådömd en staty. Parterna äro nämligen så otaliga i det segslitna målet Allmänna Meningens kontra Den Goda Smaken. Hur stort ett brospann byggs lägger sig allmänheten inte i, det begriper man sig inte på, men blir det bara fråga om att sätta en gubbe på bron fullkomligt myllrar det av visa män, som kritisera och kalfatra: björnarna framför Berzelii park äro förskräckligt fula, August Blanchemonumentet på Karlavägen misslyckat, Eldhs statyer vid Stadshuset ohjälpliga, Jenny Lind-statyn hemsk och fontänen vid Birgerjarlgatan ett monster. Så har det alltid gnatats och det vore ju därför ett brott mot gammal om inte god så åtminstone tradition ifall Fredrika Bremers förkroppsligande som bronsgumma hade skett under idel solljusa leenden och blomsterkastning. Nej, leve det estetiska kattrakandet, fram med dammborstar och rivjärn att bringa de ärade kommittédamernas hårklädsel i pittoresk ordning med! Att damerna klösa igen är mänskligt ehuru överflödigt, de sitta ju ändå med säker trumf på hand och jag skulle just vilja se den som kan ge dem strafftrick. "Pengarna ger jag ej igen", kunna de sjunga med Calchas i Sköna Helena, de veta bäst vilket surt arbete det varit att få ihop slantarna och nu ska här bli en staty utan krångel med nya tävlingar och nya kommittéer som bara vålla sol och slöseri. Utan Sigrid skall göra't, För det första ligger det något särdeles sympatiskt i att en grupp kvinnor göra äremnet över en kvinna. Kunde man sedan få gjueterskor att stöpa formen, stenhuggerskor att yxa till postamentet och trädgårdsmästarinnor som planterade rabatten full av Jungfrun i det gröna, så desto bättre.

För det andra är jag övertygad att fröken Fridmans staty är som Bostockbiografen: bättre än sitt rykte. En person som lyckats se denna moderna upplaga av den beslöjade Isis har visserligen sagt mig att den världsberömda författarinnan mest liknar en portvaktsgumma som gett sig till att spela Cassandra. Men jag litar mera på professor Hjortzberg som själv har gjort så många vackra konstverk i sin dar, fastän jag inte räknar med den gången han ritade fula gubbar i katekesen, men det var förstås med avsikt för att inte skolpiltarna skulle frestas att alltför mycket fördjupa sig i denna kära läsning.

Fröken Fridman såg jag senast i den stora konstkaravanen vid Göteborgsutställningen men där fanns så många rutschbanor för själen ändå att man bara har ett svagt minne att hon tillhör de unga skulptörerna, de där som gärna låta sina lergubbar rulla genom mangeln ett slag så att de inte bli en förtvivlat banal kopia av det inte alltför fulländade par som en gång formades i Edens konstgjuteri. Jag tror dock att Sigrids Fredrika blir bra. Att hon skulle vara ett minutiöst porträtt begära vi inte, monumentet är ändå bara ett medium genom vilket vi skåda Fredrika Bremers andliga jag, hennes sierskegestalt, den enda som egentligen intresserar oss.

Förresten måste man uttrycka sin beundran för denna originalitet att i en tid när konstnärerna på sina bara knän be om att få sina verk avbildade i pressen, stänga dörren för all offentlighet. Jag vill nu inte påpeka vilken effekt detta haft för konstverkets ryktbarhet. En amerikansk reklamexpert skulle få tårar i ögonen åt en sådan smartness — om det vore beräkning, något som jag dock inte tror. Därför hoppas jag att dygden skall få sin belöning och statyns invigning ske under tillbörlig rökelse och illumination från konstens altarljus, Asplund, Laurin och de andra.

Så får Stockholm åter ett minnesvärt konstverk och om femtio år när en kunskapstörstande gosse i Humlegården frågar "vem är den där tanten?" skall hans förfarne pappa upplysa: mitt kära barn, det är hon som skrivit Gösta Berlings sägner. FLORIDOR.

ÄRADE KOLLEGA, JAG har i likhet med Er den största aktning för de damer som åtagit sig det alltid otacksamma värvet att ställa sig i spetsen för insamlingen. Att de bara gitter det förstår jag inte, ty värre jobb kan man inte axla; maran är ett fullkomligt tivolinöje, jämförd med det. Men hur villigt man än erkänner den energi och entusiasm varmed kommittén velat hindra oss att alltför

fort glömma den stora svenskan, är jag rädd för att folk inte godtaga det styrelsesätt den valt för sin verksamhet. Visst är det förtjusande pikant att se damer imitera Katarina den andra och svara en hop frågvisa människor på samma patriarkaliska sätt som herren till Fällnäs den gången han med sin närvaro hedrade ett valmöte, som skulle avgöra hans kandidatur. Att han skulle väljas ansågs ju som en given sak, men så steg en av de nymodiga idéerna anstucken och oförvägen sälle upp och tyckte att man skulle väl ändå få höra vad patron hade för åsikter. Den interpellerade reste sig ögonblickligen, tittade skarpt på mötet i allmänhet och den djärva gynnaren i synnerhet, talade och sade: "åsikter? Va' hin angår det er?" Och så var den oppositionen kvävd i sin blöja.

Nu tycker oförnöjt folk att det angår dem rätt väsentligt hur det styrs och ställs med de 4 kr. 50 öre som de i en svag stund tecknat på listan i st. f. att köpa ett kilo av den subtropiska böna som ger njutningar av ett reellare slag än åseendet av en bronsgubbe vore den också av själva Millesangelo. Och jag kan inte annat än ge dem rätt. Vore det bara fråga om att smycka den vackert cementerade gården till fröken Klemans privatlägenhet anginge den saken inte offentligheten ett dyft. Men vem undrar nu på att de done-rande damerna gaddat sig samman till en protestskrivelse. Emellertid har kommittén sin väktande Santa Gabriella i fröken Klara Ski-van Johansson, en vitter dam som för länge sedan borde ha setat i Svenska Akademien mellan Anna Maria Lenngren och ärkebiskopen. Förresten är hon innehavare av patenten n:r 981345, konsten att lätt och ledigt göra de sinnrikaste Sarkasmer.

Som sagt, de missnöjda damerna höjde upprorsfanan och kommo tågande femtio man stark, vilket är en stor siffra när det gäller fridsamma kvinnor som hållre låta udda vara jämnt än bråka. Hade fröken Johansson varit diplomat skulle hon inte ha förefallit förargad som man annars lätt gör när man vet sig ha orätt utan tagit ner damerna på kondis och löst frågan med gräddbakelser i mund. Napoleon kunde erövra en värld, men en Napoleontårta kan också göra underverk. Fråga bara politikern C. G. Ekman som jag emellanåt ser kila in hos Bergs.

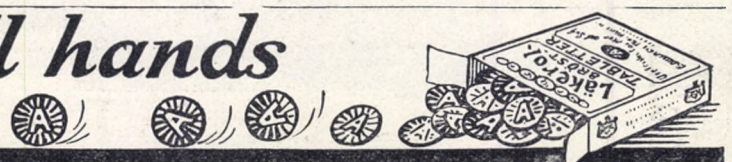
Min mening är alltså att man skulle lägga ner vapnen och sluta med hemlighetsfullheten. Det är varken nyttigt eller roligt med det här trasslet, nerverna komma i olag, man tappar humöret och får som ofta förr efterlysa det under annonsrubriken Förlorat. Säg åt fröken Fridman att hon öppnar sin ateljé, där kommer att bli en kö nästan så lång som framför kronprinsparets bröllopsgåvor. Något är väl den uppmärksamheten värd också. Skulle folk finna att Fredrika Bremer verkligen liknar en portvakt, nåja, än sen, Sankte Per har ju adlat sysslan och i vår tid är det lugnare att vara portvakt än storfurstinna.

I alla händelser böra nu korten läggas på bordet och den här statyfrågan lösas så att man har heder av den och inte behöver göra långa omvägar förbi Humlegården för att slippa se ännu en av de fulingar i brons som Stockholm nu har nog av. Och så ska vi komma överens att låta det dröja mycket, mycket länge innan man släpper fram någon att oro oss med en ny statyfråga. Klä hellre parkernas gräsmattor med konstverk som inte alls föreviga minnet av en berömdhet utan i största allmänhet ge oss skönformade symboler av Kvinnligheten, Livsglädjen, Älskvärden, vad vackert ni vill, som är att föredraga framför Fåfängan, Egenrättfärdigheten och Trätgirigheten.

CELESTIN.

Ha alltid Läkerol till hands

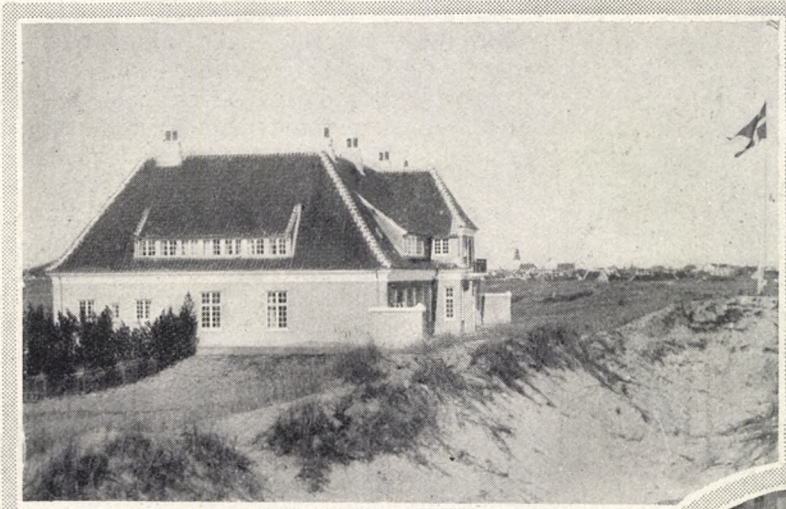
Den friskar upp och rensar
hals och munhåla.

EN DROTTNING OCH LANDSMODER

DANMARKS DROTTNING ÄR VARMT AVHÅLLEN FÖR SIN SYMPATISKA PERSON OCH SIN VÄLGÖRENHET.

Klitgården.

DET ÄR GLÄDJEDAG PÅ SKAGEN, när »Dannebrog» med kungafamiljen ombord lägger till vid redden, där alla stadens honoratiöres infunnit sig för att välkomna de förnäma påskgästerna. Här tillbringa dessa alltid våren, medan de, när Skagen om sommaren översvämmas av turister, njuter lantlivets behag på det vackra Marselisborg vid Aarhus i Jylland. Men på våren ha de det här på Skagen precis som de vilja: leva som privatpersoner med besök hos vänner och bekanta och små trevliga tillställningar på Klitgården.

För stor att kallas »villa», för liten att vara »slott» tager den sig präktig ut, Klitgårdens röda byggnad på en hög bergsklint med utsikt över Kattegatts brusande vågor. Här trivas också de kungliga utmärkt och det råder en gemytlig otvungen umgängeston mellan dem och deras yänner på Skagen.

Till de senare räknas först och främst greve Eigil Knuth, f. d. gardesofficer, Mikael och Anna Ancker, som ha ett vackert hem inne i själva staden. Kommer kungaparet hit på besök lägges etiketten bort, samtalet flyter glatt och fritt, endast avbrutet av musik, då och då av en stunds improviserad dans.

Dessa vårdagar härute gör alla gott, särskilt drottningen, som har så många representativa skyldigheter under vintern. Hon är förtjust i bil-, cykelfärder och promenader och det har hon också rika tillfällen att ägna sig åt här. Danmarks folk har med varje år alltmer lärt att uppskatta drottningens personlighet; hennes varma hjärta för de små i samhället och hennes blida kvinnlighet. Hennes vackra leende får ibland ett drag av vemod, det är medlidandet med andra, deltagandet i andras sorger, som glimtar fram.

Under kriget var det drottning Alexandrine, som då dyrtid och bekymmer hotade så många hem, tog initiativ till det storartade verket »Drottningens insamling». Hennes önskan var att hjälpa alla som behövde hjälp. Denna önskan förverkligade

Den enkla matsalen på Klitgården.

Kung Christian och drottning Alexandrine.

Iduns Köpenhamnskorrespondent berättar här om Danmarks sympatiska drottning och i samband härmed om kungaparets lilla slott på Skagen, där de just enligt gammal tradition firat påsken.

Iduns hushållskurs pr radio.

Iduns hushållskurs pr radio hålles som förut nämnts varje tisdag kl. 9.15—9.45 då skolkökslärarinnan fröken Vivian Rooth ger fruarna landet runt goda råd och anvisningar. Här är en bild av fröken Rooth i verksamhet på Radiotjänsts lokal i Stockholm där hon talar in de råd och anvisningar som avlyssnas av svenska husmödrar.

hon också i rikt mått. Endast i Köpenhamn fick 50,000 människor månader igenom denna förening sitt uppehälle. Drottningen är dessutom beskyddarinna för »Småbarnens väl», »Föreningen för fattigas landsvistelse», »Centralföreningen för sjukvårdsverksamheten inom Köpenhamn». Hennes intresse för de blinda har givit henne idén att grunda »Barnets lycköppning», en institution, som vädjar till alla nyföddas föräldrar att offra en slant åt de små, som aldrig fått sina ögons ljus.

Drottning Alexandrine är inte bara en lycklig hustru och mor, hon är också en hjärtegod, omtänksam landsmor. »Hemmet är kvinnans rätta plats», lär hon vid något tillfälle ha yttrat och med full rätt. Ty själv har hon trots alla sina representativa plikter och sitt storartade välgörenhetsarbete haft tid att vara en idealisk hustru och mor, sina söners bästa vän och kamrat.

Musiken är ett av hennes stora intressen, själv tolkar hon vid flygeln känsligt och stämningsfullt sina älsklingskompositioner: Beethoven, Wagner och Grieg. Hennes stora musikaliska anlag ha gått i arv till kronprinsen, som både komponerar och dirigerar. Ofta ser man drottningen på teatern och mycken tid ägnar hon också åt läsning. Hon är, som redan nämnts, en duktig idrottskvinna och sitter gärna vid roret på kungens segelbåt »Rita».

Allt slags handarbete är hon hemmastadd med, liksom hon så sällsynt väl förstår att välja personliga presenter, när hon ger sina vänner något. Det blir ofta något, som hon med egna händer förfärdigat. Hennes vänner, som stanna i staden sommaren över, få ofta mottaga storslagna blomstersändningar, »ty», menar drottningen, »det är synd att låta blommorna stå kvar här, när de kunna pryda så många hem».

Denna längtan att mitt i sitt ansvarsfulla kall tänka på att skapa glädje för andra, är betecknande för drottning Alexandrines hjärtelag.

V. S.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

HERR ANDERSSON OCH MR PIM TITTA IN

FRÅN OPERANS ALLVAR TILL BLANCHETEATERNS SKÄMT.

VI FINGO FÖR EN TID SEDAN PÅ Operan vara med om en teaterafton, som bådade påskhelg. Det var den från Finland importerade i finländsk miljö förlagda medeltidslegenden »Vallis gratiae», som på enskilt initiativ tillkommit, bekostats och förut uppförts i Helsingfors. Det handlar icke om något nytt, utan om den vackra sagan om madonnan, som steg ned från sin nisch och gjorde en nunnas gärning, när djävulen, världen och hennes eget kött lockade henne bort från klostrets stilla isolering. Den enkla linjen: frestelse, synd, botgöring, fromhet, förlåtelse, död, är given utan några dramatiska avvikelser. Det hela är mer bild än konst. Men några scener äro både effektfulla och vackra, framför allt bålbränningsscenen med den uppenbarade madonnan på bålet, den enda person för övrigt, som i pjäsen verkade primitiv konst. Även den sista bilden var vacker och övertygande, om ock några detaljmärkningar kunna göras. Om musiken vågar jag icke yttra mig. Det hela gav intrycket av orörligt finländskt insjölandskap med stilla vatten, skuggat av hängande gråalar under en blekblå sommarhimmel — och med en entonig sång i fjärran. Den som en tid varit borta från allt detta, känner en viss glad rörelse över att se det igen, men »dom andra» kan det väl knappast avlocka annat än turistintresse.

Både konungen och drottningen närvaro. Sällan har man för övrigt sett den kungliga logen så välfylld. Och aldrig har man sett så mycket finländare en teaterafton i Stockholm. För en deras landsman kan det måhända anses tillåtet att beklaga, att det icke var ett fullödigt verk som presterades, när uppförandet kursiverades av så mycken fosterländsk pampighet. Det hade varit så mycket viktigare, då det svenska intresse för Finland, vars avsaknad vi länge beklagat, nu ser ut att vara väckt.

*

Det finns patenterade stycken och patenterade skådespelare. Man vet redan på förhand att de äro bra. Man vet det så säkert som om man har den vackraste utsikten från Rigi och Die Jungfrau. Skulle man inte se något, när man kom dit upp, på grund av dimma eller dager, så vet man ändå att det är den vackraste utsikten. Men ibland är det roligt att inte gå efter Bædekers stjärnor. Naturligtvis kan man aldrig själv upptäcka något sådant som Die Jungfrau och Rigi, ty det är ändå inte på en slump, som bergstoppar bli berömda. Men man kan upptäcka en vid och vacker utsikt i alla fall, och en, som man — åtminstone till variation — kan tycka till och med bättre om än de himmelshöga spetsarna.

Ungefär det här tänkte jag, när jag på tisdagskvällen satt på Blancheteatern och såg »Mr Pim tittar in». Och ännu mer, när jag såg Karin Swanström och Linnea Hillberg.

Varför det nu ej kan heta »Pim» rätt och slätt förstår jag inte. Det där »Mr», som man ävlas att behålla i de engelska pjäserna verkar mest säkerhetsventil och okun-

Bengt Djurberg och Margit Manstad på Blancheteatern.

nighet. Det betyder ju ändå bara »herre» i alla fall.

Lärdare personer än undertecknad ha redan omtalat att A. A. Milne, som skrivit pjäsen, är en journalist som skrivit andra pjäser och dessutom böcker. När man vet detta, kan man med gott samvete våga säga, att »Mr Pim tittar in» är både dramatisk och journalistisk. Det är från början till slut spänning på den lilla obetydliga handlingen, det är fyndighet i replikerna och journalistisk fart över det hela! Som sagt: handlingen är minimal. Ett herrskap, som bor på landet har mannens systerdotter boende hos sig. Den unga flickan förälskar sig i en tjusig målare, som är socialist och ändå utan pengar och framtid. Den konservativa fredsdomaren, som är en regelrätt man, vill ej veta av äktenskapet, men hans hustru Olivia (uttalas det verkligen i engelskan på vanligt svenskt sätt Oliiiiivia?) en

Sjungande flickor, av konstnären Helmer Mas-olle, av vilken oljemålningen inköpts för Brooklyn Museum of fine art. Tavlans målning 1923 i Siljansnäs, Dalarne.

som redan har provat livets vanskligheter i form av en förste make, förfalskare i Australien, försöker beveka fredsdomaren. Detta ser ut att stöta på oöverbanneliga svårigheter, men då sänder slumpen mr Pim att titta in. Mr Pim är mycket tankspridd, och genom en namnförväxling som sker i hans avslöjade hjärna, kommer han en djup tragik åstad i det lugna hemmet. Han omtalar nämligen att han haft sällskap från Australien med en man, med ett mystiskt förflutet och nämner namnet på fru Olivias förfalskare. När Pim tittar ut igen uppstå de gräsligaste förvecklingar. Detta äktenskap, som under fem års tid varit så lyckligt, har ej varit något äktenskap alls, eftersom den som död omtalade förfalskaren enligt mr. Pim tycks leva, utan något helt annat, som fredsdomaren med bibehållen anständighet icke ens kan nämna vid namn! Pim tittar in igen för att tala om att den där förfalskaren hade dött i Marseille tre dagar tidigare av ett fiskben, som han fått i halsen. Olivia får en hysterisk attack. Fredsdomaren vill i all tysthet nu taga henne till nåder, och meddels en snabb vigsel legalisera det oregelbundna förhållandet. Olivia ställer då upp som villkor att fredsdomaren skall ge sitt ja till socialisten och Dinah (uttalas Daina!) Men så tittar mr. Pim in ett slag igen för att rätta ett missförstånd; — det var inte alls hennes mans namn utan ett helt annat på den där karlen som dog i Marseille! Och så bli alla lyckliga. Men det är inte utan att ej blott Olivia men även fredsdomaren blivit till andra människor genom mr. Pim.

Ett ovanligt gott samspel präglade föreställningen. Det var liv och fart över spelet. Det luftrum mellan replikerna, som är så karaktäristiskt för Stockholmsscenerna var för en gångs skull borta. Man saknade det inte.

Karin Swanström gjorde en gudomligt rolig typ av en gammal engelska. Den måttfullhet med vilken fru Swanström chargerar, är både ovanlig och intressant. Det talas alltid om biroller, varmed borde väl avses endast sådana, som på grund av spelet helt måste bli underordnade? Fru Swanströms engelska tant kommer man ej att glömma!

Linnea Hillberg gjorde fint och ironiskt en god och kultiverad kvinna. Det är mycket sällan man får se en mimik som talar ett så tydligt språk — fru Hillbergs ansikte är som en spegel, som klart återger alla känslonyanser. Hennes röst är som ett ändå entonigt och ändå uttrycksfullt instrument. Det hysteriska utbrottet gjordes konstnärligt riktigt och avvägt, för en gångs skull blev man övertygad. Margit Manstad ådagalade ett gott humör och flickaktig charm, det var en viss naturlighet i rörelser och tonfall.

Svärdssidan var denna afton betydligt svagare representerad. Man godtog dock gärna Nils Lundells gamle sympatiska »Mr Pim», om man också kunde tänka sig typen något yngre och virrigare.

Det var en rolig och behaglig kväll, icke utan konstnärlig behållning.

ALMA SÖDERHJELM.

KOBBS finaste Ceylon Thé (grön etikett) giver en fyllig, aromatisk, starkt stimulerande dryck. De thévänner, som en gång druckit av detta utsökt fina Ceylonthé, godtaga därefter helt säkert icke något annat thé.

LIDER HEMMET AV ATT HUSTRUN ÄR SJÄLVFÖRSÖRJANDE?

EN BRÄNNANDE FRÅGA MED SVAR FRÅN NÅGRA GIFTA KVINNOR I FÖRVÄRVSARBETE.

HUSTRUNS PLATS ÄR I HEMMET. Det är en gammal sats, som emellertid icke är så förlegad att den icke stötes än i dag och därtill med ett krampaktigt patos, som vittnar om dess strid mot onda och nya makter. Hushållet och hemmet försämraras av att hustrun arbetar och har intressen utanför hemmet, säger man. Senast professor Wieth-Knudsen påpekade och utredde detta vid sitt föredrag i Stockholm och man ryste allvarligt inför hans svartmålningar av maten och ordningen i hemmet, där hustrun har förvärvsarbete. Men å andra sidan sade han så många nedlåtande ting om latmansuppgifterna i hemmet att man sannerligen högaktade de kvinnor, som lämnade dem. Hemarbetet är andefattigt slavgöra, men om kvinnan söker sig ifrån det och vill upptaga mannens stolta, betydande och intelligenssprudlande arbete, då passar icke det heller. Vart i all världens da'r skall hon då ta vägen för att vara till lags?

Men kvinnorna själva se kanske icke på problemet från synpunkten om de äro till lags, fastän malicen påstår att männen äro kvinnornas enda drivfjädr här i världen. Inte fråga männen om de äro till lags, de välja sin plats som en självfallen rättighet. Men de stå som fallna från skyarna, när kvinnorna ta sig samma rättighet. Säkert har problemet »hustrun i förvärvsarbete utom hemmet» sina djupa nationalekonomiska betänkligheter, men förhållandet är ännu för nytt för att kunna allvarligt pejas och fastställas. Vi lämna alltså denna sida av saken för att i stället höra några kvinnors privata meningar och erfarenheter om sina egna »fall», om hur de klara den svåra och i många fall beundransvärda uppgiften som husmor med arbete och intressen utom hemmet. Att se på problemet från individuella fall är nog till syvende og sist också det enda rätta — regler äro vanskliga att sätta upp, vad som går för den ena kvinnan, passar inte alls den andra och därigenom löser naturen själv den gordiska knuten.

Vi vända oss först med frågan om hemmet försämraras av att hustrun är självförsörjande till en husmor, som dels har egna erfarenheter, dels mer än någon annan studerat andras, nämligen fru A g n e s I n g e l m a n, ordf. i Sveriges Husmodersföreningars riksförbund.

»De flesta hustrur i förvärvsarbete söka väl detta av ekonomiskt nödtvång», säger fru Ingelman, »och då finns inte många reflektioner att göra till frågan — de måste arbeta utom hemmet vare sig de vilja eller inte och därmed göra de sina hem nog den största tjänsten. Sedan finns det en stor kategori kvinnor, som faktiskt inte ha den minsta håg och fallenhet för husligt arbete, men däremot äro utmärkta krafter på sina poster utom hemmet. Ja, då göra de väl också sitt hem den största tjänsten med att behålla sitt inkomstbringande arbete, till vilket hela deras håg står, och överlämna hemmet i en annans vård. Det gäller då att få en förstklassig husassistent, som med ansvar och intresse sörjer för att intet i materiellt avseende saknas i hemmet. Förresten tror jag inte att det hem alltid är

Lider hemmet på att hustrun är självförsörjande? är en gammal fråga, som senast ventilerades i professor Wieth-Knudsens föredrag. Några gifta kvinnor i förvärvsarbete svara här — den tyngsta bördan av dubbeluppgiften som maka och självförsörjande faller ju på kvinnan själv, men hon klagat icke som framgår av svaren. För den moderna kvinnan är tvärtom arbetet utanför hemmet i viss utsträckning ett livsbehov.

lyckligast, där hustrun uteslutande gräver ner sig i hushållet och gör det till sin hela livsfilosofi: Det skulle bli alltför ensidigt och begränsat, medan intressen utanför hemmet tillföra andliga värden att beakta.

Men problemet hustrun i förvärvsarbete tillspektas ovillkorligen, då hustrun blir mor. Då anser jag att hennes plats är först och främst i hemmet, så länge barnen äro små. Den ekonomiska förlusten av hustruns inkomst uppväges då av andra värden, som äro oersättliga och som det är hennes första plikt att fylla. Barnen kräva så pass mycket av en mors tid och så pass mycket av hennes person att moderskapet icke är förenligt med en yrkesposts bundna tider och intressen.»

Journalistens arbete anses särskilt påfre-

En Lannervals dansad av småflickorna Margit och Ella Quensel och Inger Björklund, som äro elever i fru Grethe Wiesenthals dansskola, ingick bl. a. i programmet för den första barnfesten i Internationella klubben förra veckan. Den nätta dansöstrion har endast dansat två månader för fru Wiesenthal, deras prestation var därför desto mer anmärkningsvärd och gav ett gott betyg åt fru Wiesenthals danspedagogiska förmåga. I programmet för Internationella klubbens barnfest, som var i hög grad lyckad, ingick även deklamation på engelska och svenska av Anna Brita Zetterström, 10 år, och ett ryskt dansnummer av Olga Ponagin, 12 år. Internationella klubben ämnar återkomma med barnfester en gång i månaden, då barnen skola samlas för både lek och allvar i det internationellas tecken.

stande och därför är det anmärkningsvärt att just i de kvinnliga journalisternas led finns det påfallande många representanter för den gifta kvinnan, som behåller sitt arbete efter giftermålet. Fru Elin Brandell, Dagens Nyheters högt skattade Clementine och Regan, är en bland dem. Hon säger:

»Naturligtvis kan det ej bli samma minutiösa ordning, samma exemplariska hushållning i ett hem, där hustrun har förvärvsarbete som där hon själv kan plocka med allting. Den förvärvsarbetande hustrun får pruta av lite på både sina egna och de sinas pretentioner, hon har icke tid att sätta eleganta etiketter på varje saftbutelj, och krusa varje örngottsband, och finna upp ett nytt förtjusande sätt att dekorera bordet till varje middag. Men även om dessa husmoderligheter äro avundsvårt behagliga, så äro de dock icke det väsentligaste i livet, åtminstone icke för alla kvinnor. För dem — och man får väl hoppas även för deras familjer — väges förlusten av denna husmoderlighet upp av det ekonomiska tillskottet och de andliga värden, som den utom hemmet arbetande kvinnan tillför detta. Är hustrun tillika mor, ja, då får hon än mindre tid för hushållet, ty då vill hon ägna det mesta av sin lediga tid åt barnen. En slitning mellan hem och arbete blir det naturligtvis många gånger, men individerna äro så olika. En del kvinnor synas hinna med allt utan minsta svårighet, yrkesarbete, hem, make och barn, medan andra varken hinna med det ena eller andra. Jag har sett slarviga hem där hustrun uteslutande ägnade sig åt hemmet liksom jag har sett kvinnor, som passa för och trivas utmärkt med den dubbla uppgiften som hustru, mor och förvärvsarbetande yrkeskvinna. Var och en bör utrona vad som passar den bäst!»

Fru Emy Fick, S:ta Birgittaskolans innehavarinna, är en upptagen affärskvinna, som delar sig mellan uppgifterna utanför och i hemmet.

»Nog känns slitningen ibland,» säger hon till svar på vår fråga, »men jag kunde icke drömma om att lämna min verksamhet, när jag gifte mig. För mig blev ett utmärkt hembiträde frågans lösning — här finns ett ansvarsfullt och givande arbetsfält för kvinnor med håg och kunskaper i husliga ting, jag tänker just på hur väl s. k. bättre flickor skulle kunna ersätta förvärvsarbetande hustrur på husmoderns plats.»

Advokaten, friherrinnan Ruth Stjernstedt säger:

»Om hustrun har fallenhet för det husliga är det nog mest uträkning att hon ägnar sig åt hemmet och gör allt arbete där, alltså verkligen ersätter hembiträdet, ty att frun bara går och plockar och organiserar i ett mindre hem är bortkastad arbetskraft. Har hustrun däremot håg för något yrkesarbete utom hemmet och möjlighet till god förtjänst, ja, då tror jag icke att varken hem, make eller barn behöva lida därpå.»

Så säga de självförsörjande gifta damerna själva och vederlägga därmed i sina fall de farhågor för nationens och hemmens bestånd, som uttalats inför problemet hustrun som självförsörjande.

CAP Nötter
ytterst delikat nougat-choklad
i askar å 10.125

SCENENS AVGUDADE STJÄRNOR

TYPER UR DE SJÄLVFÖRSÖRJANDES LED.

Eleonora Duse.

Ellen Terry.

Réjane.

ATT RÖRA, GRIPA, ROA, ATT MED en gest, ett tonfall, en blick ge diktens gestalter kött och blod, att leva sig så in i de stora mästarnas verk, att deras tankar och drömmar få nytt liv i hennes tolkning — vilken höghet, vilken glans står det inte kring hennes kall! Som alla stora genier ha de slösat med sig själva — en Ellen Terry, en Réjane, en Duse — och därmed visat, att just på scenen stor och äkta konst kan skapas även av kvinnor.

Vanligen är det väl också drömmen att bli en ny Duse eller därmed jämförlig storhet, som hägrar för den unga nykomlingen, när hon med klappande hjärta träder in i konstens förgårdar — de må nu heta Dramatens elevskola eller statistfacket på en landsortsteater. Men hur ofta kommer hon att förverkliga sin dröm? Har hon tur och begåvning — det förra är nästan lika nödvändigt som det senare — så efterträdes den snart av planer på filmengagement och världsrykten. Eller hon nöjer sig med att bli diva på en mindre teater, gläder sig att se den obligatoriska rökelsen tändas och mottager med ett ljuvt leende intervjuare, vilka hon älskvärt kvittrande anförtror sina älsklingsrätter, sin favoritblomma och färgen på sina senaste beställda pariserpyjamas. Svika också dessa förhoppningar, så återstår henne stundom intet annat glädjämne än det som en svensk skådespelerska en gång öppet och ärligt bekände vara det största hon visste: att hennes kamrater ibland få dåliga recensioner. Men det kan också hända — och det är kanske det vanligaste — att hennes kärlek till konsten är så stark, att den bär henne över alla svårigheter. Hon inser, att också en biroll kan göras fulländad, att den bästa teatern är den, där alla roller utarbetas med samma omsorg, där ingen eventuell stjärna lyser ensam, där samspelet är utan vank. Striden om rollerna kan väl ibland komma de vackraste kamratkänslor att svikta, men dessemellan blomma dessa

Inom ingen annan konstart har kvinnlig genialitet skurit sådana lagrar som på scenen. Därför är skådespelerskan vanligen en i vida kretsar uppburen person.

ganska friskt. Gäller det att låna pengar eller kostymer, är hon en utmärkt kamrat, alltid beredvillig, alltid vid gott humör.

»Allt för verket» är hennes valspråk —

En av den svenska textilkonstens främsta krafter, fröken *Selma Giöbel*, har avlidit i den höga åldern av 81 år. Fröken Giöbel var en av pionärerna i den renässans, som den textila konsten upplevde i slutet av 1800-talet genom entusiastiska svenska kvinnor. Efter slutad skolgång studerade fröken Giöbel vid Tekniska skolan i Stockholm och tog sedermera upp målning och komposition för textila arbeten. År 1885 grundade hon firman Svensk konstslöjdställning, som jämte textilier även omhuldade träsnidarkonsten och gjorde en betydelsefull insats i svenskt konsthantverk. En längre tid var fröken Giöbel sedan bosatt i Rom. Återkommen till Sverige slog hon sig tillsammans med fru Maja Alvin som rådgivare och konstnärlig medarbetare i dennas verksamhet. De senaste proven på fröken Giöbels fina och kultiverade konst visades på utställningen 1909 i Stockholm, där hennes stora bekanta matta "Vätteris" intog en hedersplats.

liksom Ibsens — och hon praktiserar det också med en flit och en energi, som torde överträffa de flesta övriga medsystrars. Hör det till rollen, att hon skall vara mager, offerar hon morgonsömn och sötsaker, tar timplånga övningar à la Mensendieck, skall hon spela »utländska», lär hon sig »att bryta på svenska», och gäller det att hålla åldern på avstånd, är varje tanke på egen bekvämlighet henne fjärran. Hur lång och ansträngande kroppsrörelse som helst för att i recensionerna få läsa om sin »flickaktigt ungdomliga figur.»

Intet arbete avskräcker henne. Hellre repetitioner dagen lång och varje kväll upptagen än gå utan roller. Intet dulce far niente kan för henne uppväga den ljuva mödan att öva in en ansträngande roll. Inte ens rampfeberns fasor — och de lär vara kännbara även för de stora stjärnorna — ryggas hon tillbaka för. De kunna visserligen delvis botas genom iakttagande av vissa skrockregler — hon är alltid tacksam att få lära sig sådana — men premiärens första timma är ändå bräddad av ångest.

Och när säsongen är slut och frihetens timme slår, beger hon sig kanske ut på en filmning eller gör en »nöjesresa» till kontinenten. Men vari består nöjet? Naturligtvis i att studera teater. Nu är det hon, som varje kväll utan att förtrötts sitta bland publiken och iakttar sina utländska kolleger. Vila begär hon inte. Hon har bara en stor och brinnande längtan: att hänsynslöst få offra allt för sin konst, att genom den och i den få slösa med sig själv, med allt sitt väsens rikedom.

Är det underligt då att hon — när hon är som bäst — älskas och firas framför andra som konstens prästinna, vars skatter vi alla med tacksamhet ta emot — vare sig hon med skälvande innerlighet visar oss smärtans skönhet eller låter en kaskad av redan klassiska roligheter gnistra i nytt ljus?

FLEUR.

KLÄNNING BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA · GÖTEBORG

Vid **Blodbrist** är **Idozan**
erkänt bästa järnmedicin
Snabb verkan. Rådfråga Eder läkare

HEMMA HOS THORSTEN LAURIN

ETT HEM RIKT PÅ KONSTSKATTER OCH KULTURELLA INTRESSEN.

OM THORSTEN Laurin gäller som om hans broder Carl G. Laurin, med vilken han för övrigt har gemensamt vidsyntheten och de omfattande kulturella intressena, att han i ordets djupaste och vackraste mening är humanist. Med humanistens förståelse för det mänskliga i alla former ser han på folken och individerna. Kanske är det vissheten, att man i ett folks konst ofta kan läsa något av dess innersta väsen, som vid sidan av hans starka skönhetssinne gjort honom till en av vår tids och vårt lands störste konstkännare och konstsamlare.

»Visst vill jag vara europé,» säger han, »med öppna ögon för alla kulturföreteelser världen runt, men också nationalist med hjärtat varmt först och främst för mitt eget land. Skandinav tror jag också jag kan säga, att jag varit från barndomen. Min konstsamling har jag därför velat göra så representativ som möjligt. Representativ till en början för svensk konst under min egen livstid, eller fem decennier tillbaka, d. v. s. från Skånberg, Palm och Fagerlin ända fram till Leander Engström, fast Zorn, Carl Larsson, Krøyer och de andra »Konstnärsförbundarne», här utgöra det starkaste inslaget. Samtida dansk konst är företrädd av bl. a. Skovgaard, Syberg och Willumsen, norsk av Werenskjold, Krogh, Munch och Vigeland. Emellertid står ju nordisk konst denna period mer eller mindre under franskt inflytande. Därför innehåller samlingen också verk av sådana mästare som Rodin, Corot, Millet, Degas och Forain.»

Det är nämligen inte bara målning och grafik utan också skulptur direktör Laurin samlar. Helst vill han ha varje skulptör representerad i olika material. Vigelands kvinnoprofil är i marmor, Rodins Rochefortbyst i brens, och ett par av Kaj Nielsens arbeten i fajans.

Skönhetsskatter från alla tider och länder äro här samlade: kinesiska urnor från Sungperioden, persiska miniatyrer från 1500-talet, madonnabilder från renessansen. Mattorna från Handarbetets vänner, kuddar och bonader i dalsk och skånsk allmogeslöjd vittna om hans vakna kärlek till gammal svensk kultur.

Handarbete och konstvävnad är också ett av fru Kerstin Laurins stora intressen. Hon är just nu sysselsatt med ett stort broderi efter en kartong av konstnären Alf Munthe.

»Att stödja svenskt konsthantverk, är helt enkelt vår plikt, det kan inte nog ofta och starkt betonas,» säger direktör Laurin och

Dir. Laurin med fru i biblioteket.

Familjen Thorsten Laurin samlad i hallen.

Direktör Thorsten Laurins Ekarne på Djurgården, byggt av Ragnar Östberg, är ett hem med rika konstskatter, gästfritt öppet för familjens många svenska och utländska vänner.

eftersom detta just nu står så högt, bör det vara en ganska angenäm plikt. Till och med i England där man ju livligt uppskattar vår arkitektur — det framgår f. ö. av arbetet »Swedish architecture,» utgivet av engelska arkitektförbundet — erkänner man också att svensk möbelstil f. n. tar priset i Europa. Varför inte då köpa moderna svenska möbler istället för antika? Jag är verkligen glad att kronprinsparets bröllopsgåva fick utföras av vår bästa nu levande representant för svensk möbelkonst, Malmsten. Vidare intar vårt tenn, vårt bokhantverk och vårt glas en hedersplats på världsmarknaden.»

Direktör Laurin gläder sig åt varje landvinning som svensk konst och kultur gör ute i världen. Själv har han som bekant ordnat en mängd utställningar utomlands — nu senast var han en av dem som ordnade vår utställning 1924 i London och därjämte har han tagit initiativ till ett stort arbete om modern svensk konst i Italien

Iduns sällskapsresa.

till Paris, Schweiz och Italien startar den 7 juni och erbjuder de bästa möjligheter för en angenäm semester under tre veckor. Hela resan inkl. vivre kostar 675 kr. Anmäl Eder i god tid, om Ni vill vara med.

till vilket han själv skrivit fransk text och skaffat ett tusental fotografier.

»Svensk konst till utlandet och utländsk hit, det är min paroll» utropar han entusiastiskt. »Låt oss knyta trådarna ännu fastare! Ju livligare det kulturella utbytet mellan folken blir, dess rikare och mångsidigare blir varje lands utveckling.»

I Thorsten Laurins väldiga konstarkiv finnes allt vad som i utlandet skrivits om svensk konst och allt som i Sverige skrivits både om utländsk och inhemsk. Vid ordnandet av sitt väldiga bibliotek har han haft den briljanta idén att till de praktfulla originalupplagorna av svensk litteratur bin-

da alla samtidigt utkomna recensioner av betydelse.

»Konsthistoria är vad jag helst läser,» säger han, och det både som rekreation och nöje. Vad skönlitteraturen beträffar måste jag ju läsa oerhört mycken sådan å dragande kall och ämbetets vägnar, men det hindrar inte, att särskilt Selma Lagerlöf, Levertin och Anatole France skänkt och skänka mig mycken glädje. De två senares arbeten lärde jag mig tidigt att hålla av — det är en ungdomsvänskap, som varat genom åren.»

»Nästan alla min mans vänner — och de äro talrika, både svenska och utländska — äro sådana, som han hållit fast vid från ungdomen eller åtminstone flera år tillbaka,» säger fru Laurin. »Till den vänkretsen hörde bland andra Larsson och Zorn. Det var många glada dagar han tillbragte i Zorns Morahem, som vi alltjämt äro lyckliga att få gästa under fru Emmas älskvärda värdinneskap.»

Av all den hyllning, som ägnades direktör Laurin på hans 50-årsdag, gläder han sig särskilt åt den penningssumma, som överlämnades åt honom att efter eget gottfinnande användas till Nationalmusei gagn. Själv tog han initiativet till stiftande av Nationalmusei vänner, det sällskap som skänkt museet några av dess allra dyrbaraste pärlor. En avgjutning av Milles' Folke och Filbyter och en allmogemålning ur Fru Zorns samling äro också vackra minnen från högtidsdagen.

Omgiven av konstskatter och böcker älskar han de stilla stunderna i hemmet med sin fru och sina två döttrar, av vilka den äldsta Brita, är en av prinsessan Ingrid's kamrater. Men han är också en fulländad sällskapsmänniska, som njuter av samvaron och utbytet med andra.

EBBA MONTÉN.

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

MINNEN FRÅN ODINSLUND

ANTON NIKLAS SUNDBERG, EN KYRKOFURSTE I DET GAMLA UPPSALA. AV BENGT AURELIUS.

RÄTT SÅ OFTA VID MIDDAGSTI- den kunde man på någon av Uppsalas stråk- vägar se en högrest, imponerande gestalt. Det var något av örnblick under de buski- ga ögonbrynen, hans gång var långtifrån »stultande», men det var som om han för varje steg med käppen ville försäkra sig om ett fast fotsteg. Och, lustigt nog, han syntes ofta ett eller annat steg före sin ge- mål, den också respektingivande — ärke- biskopinnan.

Ty mannen var: Svea rikets ärkebiskop Anton Niklas Sundberg.

Det berättas, att en av de främmande furstar, som besökte Uppsala vid jubelfesten 1893, om Sundberg yttrat, att han aldrig sett ett sådant prelatutseende. Och däri kunde man hålla med honom. Om någon genom sitt ståthliga utseende, sitt skick och sin hållning kunde verka kyrkofurste fullt ut, så var det han.

Jag ser honom framför mig vid biskops- vagningar i Uppsaladömen, där han står i sin gyllene skrud med foder av violett si- den och purpurbälte svängande kräk- lan. Miljön till en sådan gestalt borde ha varit Salomos tempel eller Peterskyrkan.

Men det var ej bara utseende. Det är med en »grann karl» som med en vacker kvinna. Bådas »skönhet» går vid närmare granskning förlorad, om den saknar ka- raktär.

Sundbergs utomordentligt stilfulla utse- ende ägde just karaktär: kraft, berättigad självmedvetenhet, klokhet, manlighet. Det fanns ej ett slappt drag i det ansiktet. Och ej en skymt av pose, som skämmer allt.

Och därtill kom den präktiga stämman. Inga ihåliga fraser heller, utan klara, ge- nomtänkta anföranden och väl avvägda ord. Ej underligt om denne man var huvudet högre än allt folket!

»Hur bär du dig åt, min käre Sund- berg, att bli populär?» säges Oscar II en gång ha yttrat till sin ärkebiskop. »Jag bär mig alls icke åt, Ers Majestät», blev svaret.

Och det är nog rätta sättet. Sådan var han.

Det var med ärkebiskop Sundberg som med general Sven Lagerberg. Båda kärn- karlar och äktsvenskar från hjässan till foto- bjället, som sade sin mening rätt ut utan krus och människofruktan. I sanning väl- görande att göra bekantskap med, när man sett och råkat så många som diplomatiskt höra sig för efter andras mening innan de yttra sin egen.

För övrigt lär det ju ha varit en annan, mera betänklig likhet de båda »gubbarna» emellan, ehuru oseden för Sundbergs, kan- ske för bådas del torde ha varit överdrivet betonad.*

Någon personlig beröring med Sundberg hade jag aldrig. Besökte han någon nation, så var det mest göteborgarna, dit han själv hörde. Hos dem var det naturligtvis hög-

* För några år sedan språkade jag vid en per- son, som varit betjänt hos S. i 7 år. Han prisade honom som en god och rättvis husbonde. Han var uppbrusande, men »tog skäl». Ett enda »groft» uttryck hade han hört, men det var också när ett stadsbud släppt en koffert på biskopens fot!

Ärkebiskop A. N. Sundberg.

Komminister Bengt Aurelius fortsätter sina minnen från Odinslund och tecknar denna gång bilden av Anton Niklas Sundberg.

tid, när ärkebiskopen visade sig bland »landsmännen». Vid akademiska fester och högtidligheter sågo vi honom givetvis en och annan gång, ehuru det endast kunde bliva korta stunder. Sundberg var ju under min Uppsalatid rätt gammal.

Att han själv var mån om sin värdighet som svenska kyrkans primas är allom be- kant, men vi studenter voro också stolta över vår ärkebiskop och prokansler. I våra residens- och biskopsstäder brukar man diskutera vem som har högsta rangen, lands- hövdingen eller biskopen. Hur det nu är med den saken, i Uppsala hade vi all- tid klart för oss, att ärkebiskopen gick före. Gamle landshövding Hamilton var ju ock- så en enkel och blygsam man.

När kungen väntades till staden var all- tid det ärkebiskopliga ekipaget nere vid stationen och hämtade honom till lunch eller dyl., och vi menade då, att det föll lite särskild glans från den prelatensiska solen över oss, teologiska »filare» och kan- didater.

Jag vet ej vad Sundberg själv betecknade som höjdpunkten på sin bana, om det var någon högtidsstund i Lundagård under »den stora fakultetens» tid, som han tillhörde jämte Vilhelm Flensburg och Ebbe Gustaf Bring, eller om den inföll på annan tid och annorstädes under hans rika levnads- bana. Tvänne gånger säges han ju ha bli- vit kallad att intaga en plats vid konungens rådsbord som rikets främste ämbetsman, och det måste ju varit märkliga tillfällen för den myndige och rådkloke talmannen. För oss, nittitalets uppsaliensare, framträd-

de nog Sundberg allra förnämligast vid den nämnda stora jubelfesten i september 1893.

Den festen är värd sitt särskilda kapitel. Här vill jag endast nämna om det imposan- ta intryck han gjorde, när han på den första högtidsdagen uppträdde i den full- satta dömen och med sin kraftiga stäm- ma höll en gripande och värtalig predikan till texten: Detta är den dag, som Herren har gjort, låtom oss på ho- nom fröjdas och vara glade. De liturgiska partierna vid altaret utfördes vid detta tillfälle, i parentes sagt, av sedermera komministern i Oscars församling, fil. dr. Th. Carlsson.

Samma dag uppvaktades kung Oscar av studentkåren, som till ett tusental var samlad kring Geijersstatyn. Dess talan för- des av kårens dåv. ordförande, sedermera ärkebiskopen N. Söderblom, varefter ärkebiskop Sundberg gav middag i ärke- biskopsgården för de kungliga, statsråd, bi- skopar och de furstliga gästerna: kronprin- sen av Danmark, prins Leopold av Preus- sen och storhertigen av Sachsen-Weimar. Vid promotionen följande dag framträdde Sundberg i aulan som universitetets pro- kansler, höll ett kort tal på latin och pro- moverade storhertigen extra ordinem till filosofie doktor och artium liberalium magister samt fäste la- gerkransen på hans gråa krigarhjäss. Egendomligt nog voro promotor och den promoverade jämnåriga, båda födda 1818. Ärkebiskopen fortsatte därpå med promo- tion inom den teologiska fakulteten, varvid han bl. a. promoverade till teol. doktorer biskoparna Rodhe och Personne, pro- fessor J. A. Ekman (sin efterträdare), kyrkoherden C. A. E. Landquist i Kata- rina, prosten L. Petersson i Leksand, (Ekmans sväger) samt sedermera pastor pri- marius i Stockholm J. F. Håhl.

Allmänna meningen var, att Anton Nik- las Sundberg vid alla de maktpåliggande tillfällen, då han uppträdde under denna jubelfest, företrätt kyrkan och universitetet på ett lysande sätt.

*

Även den kraftfulla eken lutar slutligen till fall och bräckes. Ärkebiskopens bort- gång inträffade 1900. Den 9 februari ta- lade hans efterträdare, den i hög grad sym- patiske J. A. Ekman, vid hans jordfästning i dömen manliga och vackra ord. Egen- domligt nog hade Sundberg själv varslat därom, att den timide, tillbakadragne, i sitt yttre nästan torftige E., i mångt och mycket olik honom själv, skulle efterträda honom.

Tycho Tullberg kvad vid detta till- fälle i universitetets namn:

Han hög och manlig vandrade sin bana med lugna steg, hur högt den också ledde mot livets höjder, och det var hans vana att fast mot målet gå och rakt tillika, hur brant och ojämn vägen än sig tedde, att bryta hindren hellre än att vika.

och Carl David af Wirsén:

Klar var hans dag och aftonen slutat skönt, stilla han slumrar prisad och ärekrönt, rikt få sitt levnadsverk med beundran krönt vördat av Sverige.

 VÅRDA BARNEN
med *Syster Ellas*
SALVA, BARNTVÅL och PUDER

Hotel Göta Källare
Telegramadress: "GÖTA KÄLLARE", Göteborg
Telefon: Namnanrop

EN FRANSK POETPRINSESSA

PÅ BESÖK HOS FRANKRIKES BERÖMDA SKALDINNA, COMTESSE DE NOAILLES.

— VID TRE ÅRS ÅLDER började jag dikta, sade grevinnan de Noailles till mig.

Och där hon låg, den lilla poetprinsessan, utsträckt på sin bädd av gult siden med utslaget hår, medan ampeln kastade ett gyllene skimmer över det bleka ansiktet med de renskurna dragen, verkade hon som en liten flicka som berättar en saga — och på samma gång gammal som sagan själv.

Med sina djupa ögon fästade på mig, dessa tunga ögon som i sig upptagit och återspeglat livets alla flöden, återtog hon:

— Ja, som sagt, jag har alltid skrivit vers. Min mor berättade hur jag som helt liten gick och rabblade för mig själv osammanhängande meningar, hopsatta av komplicerade och sonora ord... När jag som femåring kunde skriva, var det rim jag skrev ned.

— Största delen av min barndom förflöt på vårt gods Amphion i Savoyen, alldeles nära schweiziska gränsen, i detta på en gång intima och storslagna landskap som tjugat så många diktare... Jean Jacques Rousseau... Byron... Lamartine... Här grundades min outrotliga kärlek till naturen... Trädgårdens alster liksom bänken och klocktornet voro för mig levande, kära varselser...

— Men först efter mitt giftermål gav jag ut min första diktsamling *Coeurs Innombrables* (Otaliga hjärtan) som genast mottogs av såväl press som publik med den välvilja, som den alltid visat mig — Hon gjorde ett uppehåll och hennes smala känsliga mun drog sig till ett leende — vid ordet välvilja... Resten känner Ni till? Ja, tänkte jag, att hela franska pressen med hänförelse prisade den nya musa som fötts till världen... Att hon gått från utmärkelse till utmärkelse.

Franska akademien mottager icke kvinnor inom sina helgade murar, men den belgiska kallade henne häromåret till ledamot och hon höll där ett ståtligt inträdestal. I år, vid stjärnregnet som åtföljer Ronsard-prisets utdelande, blev hon officer av hederslegionen.

— Ni är syster till Oscar Levertin, återtog madame de Noailles. Inte sant?... Han var det som introducerade mig i Sverige. Han skrev till mig ett par gånger. Även härifrån Paris — men sökte aldrig upp mig —

Nu var det min tur att småle. Ty Oscar Levertins försynthet visade sig i detta drag som i så många andra. Hur gärna hade icke den då trettioårige skalden träffat grevinnan de Noailles, för vilken han hyste ett intellektuellt svärmeri. Men han var så rädd att besvära. Hur vacker måtte hon ej då ha varit, och med vilken dikterisk förstelse skulle ej dessa vackra, mörka ögon mött varandra.

— I *Nouvelle Espérance* (Nytt Hopp) har jag nerlagt det mesta av mig själv... Låt mig ge er den...

Comtesse de Noailles är en av Frankrikes mest dyrkade och beundrade kvinnor både som författarinna och person. Iduns Pariskorrespondent fru Anna Levertin har gjort henne ett besök och ger här en intim bild av den fascinerande poetprinsessan.

— Då jag icke arbetar, ligger jag, som ni ser... ty jag har en klen kropp och orkar föga och en dag som denna, dimtung, är jag sjuk...

Vid dessa ord sträckte hon fram sin fina lilla hand, och jag förstod att audiensen var förbi.

Men lika matt som jag sett henne denna eftermiddag ligga utsträckt på sitt gyllene läger, lika rörlig, lika översvallande livlig har jag mött henne ute i sällskapslivet. Där är hennes konversation en aldrig sinande ström av kvicka infall och tragikomiska historier, berättade med en enastående verv.

Ja, hon är så underhållande att en svensk författare, som en gång träffade henne samman med undertecknad betvivlade att en dylik livlighet kunde vara parad med äkta poetiskt ingenium. Hur lustigt lutheranskt är icke ett dylikt antagande! Det alltför bländande och vackra är synd, det alltför fascinerande och spirituella ytlighet och förflackning.

Grevinnan Anne de Noailles, hade, som det vulgärt heter, från början »allt för sig».

Ingift i en av Frankrikes förnämligaste familjer tillhör hon den rumäniska ätten Bibesco-Brancovan, och hennes farmor var född grekisk prinsessa. Hon var endast tjugo år då hennes första diktsamling »*Coeurs Innombrables*» kom ut, och hon blev med ett slag berömd. Från att för sin skönhet och intelligens vara medelpunkt i det mondäna pariserlivet fick hon en rangplats bland poeter icke endast i Frankrike, men överallt där franskt språk läses. Och de diktsamlingar som följde styrkte yttermera hennes ställning.

Livet och döden, naturen och kärleken besjunger hon som alla diktare, men hon gör det på ett sätt som tjuisar genom sin intensitet, sin bildrikedom, sin sonoritet.

Hennes livskärlek är intensiv. Allt levande är henne kärt och för henne finns i naturen liksom för barnen inga döda föremål.

Konstnärerna, dessa jag-människor, ha svårare än vi andra att finna sig i dödstanken, och jag har träffat dem som sagt: — »Alla dö — men jag kan inte tro att jag själv skall dö?»

Den kristna livsfilosofien med dess krav på självförnekelse är madame de Noailles temperament främmande, och hon vänder sig endast vid dödstanken genom att ropa ut sin fasta tro på att hon i sin dikt evigt kommer att bli beundrad, evigt älskad. —

Hennes romaner har av en kritiker ställts i skuggan för hennes lyrik. Med sina pregnanta bilder, sin intensitet, sin lyrisk prosa måste de dock tilltala alla bokmänniskor.

Utrymmet tillåter icke här en närmare analys av grevinnan de Noailles arbeten, men låtom oss stanna litet vid »Nytt Hopp» eftersom vi av författarinns egen mun fått höra att vi här bäst lära känna henne och på samma gång kunna kanske några utdrag ur denna bok ge en idé om hennes poststil.

Utän att göra bokens hjältinna identisk med grevinnan de Noailles finnes i denna typ något av författarinns fascetterade väsen. Intrigen är följande:

Sabine de Rozée dyrkar sin far. Denne gifte om sig, och i sin svartsjuka ömhet — hon kan icke dela med någon — vill hon ej veta av fadern mer utan bryter med denne och gifte sig med Henri de Fontenay.

Dennes milda och kärleksfulla sympati förmår icke i längden fångla Sabine, som kräver den heta, förtärande kärlek, som är hennes naturs botten. Hon förälskar sig i tur och ordning i två av mannens vänner, men dessa rygga bägge tillbaka inför hennes fordrande och oroliga sinne.

Bägge gångerna känner hon sig djupt besviken, men till sist föds hoppet änyo inom henne. Äntligen har hon träffat en man lika subtil och vibrerande som hon själv. Han heter Philippe Forbier, är äldre än hon, bokman och lärd, och tillfredsställer såväl hennes intelligens som hennes kärlekstörstande hjärta. Hon blir hans älskarinna och hon lever endast för och genom honom.

Allt hos Philippe är henne kärt. Blotta vägen till hans hus är henne en njutning. Hon säger honom också förebrående:

— Du arbetar... jag endast tänker på det ögonblick på dagen när jag skall taga en vagn och komma till dig... Men varför bor du också i den vackraste stadsdel i världen, vid den gata på vilken Michelet och Balzac brukade vandra, dit Musset längtade med alla sina sinnen?...

På denna sidan Seine inbillar jag mig att alla äro belästa — och alla lyckliga.

— Vem är det som är lycklig? utbrister Philippe.

(Forts. sid. 475.)

Millidin = salvan

är överläkare Gösta Lindströms berömda hud- och sårsalva, vilken bör brukas vid all vård av sår och ömtålig hud. Ingen salva överträffar Millidin. Prova i dag, och dö!

Lidol är den tillförlitligaste av alla bröstkarameller

Ende tillverkare:

AXEL FORSBERG - GÖTEBORG

VÅRFEST I IDUNS KVINNOKLUBB

KLUBBEN AVSLUTAR SÄSONGEN MED GEMENSAM FEST MÅNDAGEN DEN 27 APRIL.

SAKLIGT MEN ÄNDA VARMT, GRI-pande allvarligt men icke utan humorns krydda talade Matilda Widegren om freds rörelsen inför Iduns Kvinnoklubb, då den onsdagen den 8 och torsdagen den 16 april sammanträdde för sista gången till föredragsafton denna säsong. Det var ett föredrag just lämpligt i påsktider och som avslutning på säsongens värdefulla och lysande serie av föredrag. För dem som velat tänka, lära, tändas, entusiasmeras ha säkert föredragen i Iduns Kvinnoklubb under denna vinter haft mycket att ge, liksom bekantskapen med flera av vår tids förnämsta och mest kända damer på kulturella och sociala områden varit glädjande händelser för klubbens medlemmar. Fröken Widegren var den sista i raden och Idunklubben bringar henne sitt varma tack för hennes orienterande, väckande och av idealitet genommande föredrag om den rörelse, som man vill hoppas skall finna många anhängare här och i alla länder.

Efter föredraget sjöng ing. Walter Holmstedt, ackompanjerad av sin fru.

En synnerligen vacker utställning hade de båda kvällarna anordnats av S:ta Birgittaskolan, vars innehavarinna fru Emy Fick välvilligt ställt en utsökt samling handarbetat lingerie, tyllbroderier och klädningar till vårt förfogande.

Idunklubbens vårfest.

Som förut sagt ingen stor vårfest, men en liten våravslutning hade Idunklubbens styrelse tänkt sig. Först hade vi ämnat vår festen för varje sektion för sig, men nu ha

vi stannat vid beslut om en gemensam vårfest för båda sektionerna tillsammans.

Vårfesten äger alltså rum måndagen den 27 april kl. 7,30 em., då Fenix upplåter sin festvåning för Idunklubben. Styrelsen hoppas att denna dag skall passa klubbens damer och att de skola infinna sig talrikt för att värdigt avfesta den gångna säsongen. Klubbens avhållna ordf. fru Marika Stjernstedt har till klubbmedlemmarnas stora saknad varit bortrest, men det är icke omöjligt att hon kommer hem lagom för att vara med på vårfesten.

Ett vårglatt, omväxlande och värdefullt program utlovas för vårfesten. Programmet är ännu icke i detalj fastställt, men flera kända förmågor ha redan lovat sin medverkan. Våren är ungdomens tid och det är därför styrelsens avsikt att låta vårfesten gå i ungdomens tecken d. v. s. att söka finna uppträdande förmågor ur de ungas led. Bland dem vi redan kunna nämna bland medverkande är Mona Mårtensson, som kommer att recitera, operasångerskan Brita Hertzberg och operasångaren Einar Larsson, en av de unga på Operan, som nyligen med stor framgång debuterat. I nästa nummer av Idun meddelas programmet i sin helhet.

Ingen särskild avgift kommer att upptagas för vårfesten, men för extra förplägnad av bakverk till den vanliga tésupén höjer restaurangen tēbiljetten till kr. 2:—. Biljetter lösas vid ingången.

Anteckning om deltagande i vårfesten sker personligen eller pr telefon till Iduns

exp. — vi uppmana klubbmedlemmarna att anteckna sig i god tid.

Idunklubben i Malmö.

Idunklubbens i Malmö musikkväll måndagen den 23 mars blev en stor succès. Konsertsångerskan fru Anna Tibell erövrade alla med sin utsökta sång och blev tillsammans med sin ypperliga ackompanjatriss, fru Signe Böö s, föremål för entusiastiskt bifall. Malmös Idunklubb skall länge minnas de båda konstnärinnorna.

Stort intresse tillvann sig också utställningen av konstnären Herman Österlund, som visade sina senaste oljemålningar med skånska motiv. En påminnelse om påsken fick man slutligen med ett charmant påskbord, dukat av fröken Doris Svensson.

Kvällen avslutades under en glad och angenäm stämning med supé.

Malmöklubben sammanträder nästa gång — och sista för säsongen — måndagen den 27 april, alltså samma kväll som Stockholmsklubben har sin vårfest. Lokal som vanligt: Stadt Hamburgs festvåning.

Programmet upptager föredrag av klubbens högt skattade ordf. fru Marie Louise Donnér över ämnet »Djurens själ.» Därefter spela fröknarna Birgit Bergström och Hillevi Qvisslund några pianosaker à quatre mains. Dessutom kommer en medlem av klubben att sjunga visor. En utställning, som säkert blir ivrigt studerad och uppskattad, kommer att anordnas av fru Ebba Åberg, som skall visa lagat porslin, såväl konstsaker som husgeråd.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Vad menas med flirt?

Om det funnes ett svenskt namn på flirt, skulle det väl heta kärlekslek. Det är något, som förekommer mellan unga män och unga kvinnor, innan dessa hunnit bli på allvar förälskade. Och då är det något av det roligaste som finns. Liksom duvornas ljudliga kutter kuttra de unga om något, som ligger nedlagt i deras natur men vars väsen de ännu ej förstå. Flirt kan vara av oskyldigaste slag och kan vara det mest raffinerade som existerar. Det beror alldeles på vem som flirtar. Äro de flirtande mycket unga och mycket eller helt och hållet renhjärtade, ty det finns även renhjärtade ungdomar i vår tid, kan en stilla flirt vara den ljvligaste företeelse. Deras blyga små försök att göra sig intressanta i varandras ögon kan för betraktaren te sig såsom obeskrivligt rörande. Varför skulle en flirt mellan ett par unga människor, som tycka bra om varandra, vara fördömlig? Det är ju så roligt hoc est — så naturligt.

Det är först då endera eller båda parterna bundits av kärlekslöfte till en annan, frånvarande, som flirt måste anses opassande och osedlig. En förlovad man eller kvinna bör flirta endast med sin tillkommande. Och vad skall kunna sägas om de gifta? Skall man uttala det fordringsfulla ordet: "Flirta bara med din hustru eller din äkta man!" Men då kanske det inte blir så roligt längre.

Signel Berm.

Hur vårdas man på sjukhusen?

Svar till Landsortsfru.

Om en patient är knarrig och fordrande och aldrig blir nöjd hur de stackars "Systerarna" än försöker, är det underligt då, om tålmodet brister någon gång.

Tänk om Ni för en gång skulle försöka tänka Er i "Systers" ställe! Ni har väl själv i Ert hem känt, hur svårt det kan vara ibland, att vara vänlig och hjälpsam när göromålen hopa sig och man

är trött och nervös. Tänk Er en arbetsdag ofta från 7 f. m. till 8 à 9 e. m. Ty de obligatoriska fritimmarna "torka in" allt som oftast. Tänk den nervspänning det måste medföra att ha ansvaret för en hel avdelning. Att hålla reda på alla dessa olika ordinationer för varje patient. Att "stå på tå" när doktorn kommer, att se till att de underordnade göra sitt. Ja, det är ingen ände på vad "Syster" ska räcka till för. Inte kan jag heller begripa hur Ni kan tycka "att det låter som en parodi" att de vill försöka övervaka sina rättigheter. Alla andra sluta sig ju samman numera för att "övervaka sina rättigheter" t. o. m. husmödrarna, varför då inte även sjuksköterskorna? Det är sannerligen inte för tidigt, att de få lite bättre villkor, än de nu i allmänhet ha och lite mindre ansträngande arbete.

Beträffande Er sista fråga vill jag bara säga, att jag träffat oändligt många människor, som legat på sjukhus och ej haft ord nog starka och varma för "Systerarnas" änglalika tålmod" och kärleksfulla vård.

Ruth-Kristina.

En solstråle som blivit kall.

Debatten om sjuksköterskan fortfar. Här är ett inlägg med både salt och peppar:

Med full förståelse läste jag "Landsortsfrus" inlägg i diskussionsavdelningen. Det är inte en dag för tidigt, att begreppsförvirringen om "solstrålen vid sjukbädden" blir en smula korrigerad. Men så en sak: ser verkligen vår tid sjuksköterskekallet genom "Fleurs" rosafärgade glasögon? Jag tror det ej, åtminstone inte min generation, den nya tidens ungdom, 20—25-åringarna. Jag vill inte yttra mig om de äldre sjuksköterskorna, som nog valde ett dåligt betalt kall av annan drivfjäder än att förtjäna pengar, utan vill hålla mig till min egen tid. De mjuka händerna, den ljva kvinnligheten, tröstens och kärlekens ord, det är en typ, salig i äminnelse. Men nu har sjuksköterskans kall blivit yrke, absolut sanning, om än undantag finnas. Jag har

många, många väninnor och skolkamrater, som i kampen för tillvaron tagit denna bana, som den billigaste utbildningen och lättaste vägen att få en plats. Naturligtvis ha de även en viss håg för yrket, men vilken kvinna har inte en smula anlag för sjukvård. Begåvningen kan nog många gånger vara en smula minimal, (här hör jag ett ramaskri!), men Gud give det vore hjärnans och inte hjärtats. Men å andra sidan kunna vi ju inte fordra, att denna yrkesgrupp av självförsörjande kvinnor skall äga en ängels ljvhet och en själens harmoni som de flesta andra sakna, ty när sjuksköterskekallet i en tid av arbetsbrist och konkurrens genom sin billiga utbildning och väl avlönade ställning blivit yrke, har dess ställning som kall spelat ut sin roll.

Min innerliga hälsning till "Landsortsfru".

La vérité.

Fångarna på Skansen.

Under denna rubrik syntes i ett föregående nummer av Idun ett uttalande i en fråga, som borde ligga oss varmt om hjärtat.

Vi människor ha skaffat oss ett starkt välde över djuren. Men — makt innebär också ansvar. Detta ansvar borde vi känna starkt, mycket starkare än vi göra. Känna vi det, så kunna vi icke gilla, att vildmarkens barn göras till livstidsfångar. Låt vara, att fångelset är en så pass draglig plats som Skansen och inte något ambulerande cirkussällskaps vagnar; ett fångelse är det dock.

Om vi nu gärna vilje se våra typiskt svenska djur på den plats, där vi sökt samla de äkta svenska skatter vi äga, varför hava vi inte uppstoppade djur? Det hava vi ju på Biologiska museet. De uppstoppade djuren skulle synas mera verkliga, om de vore utplanterade här och där på Skansen, än de levande.

Då man ser dessa stackars fångar antingen ligga stilla i slö resignation eller också rastlöst söka efter någon möjlighet efter att komma ut ur den dystra buren, fordras det sannerligen mera fantasi än hjärta för att känna vildmarksstämning. H—II.

Döva och Lomhörda

av över 500,000 personer. 5 års garanti. Läkareerkända. Gratis avprovning. ÖRONSUSNING samt i många fall dövhet botas med öronmassageapparaten MASSACON. Apparaten utlånas. Avbetalning inrymtes. Mottagn. varje dag 10—4. A.-B. AKUSTIK, Kungsgatan 31—33 och Malmöskillnadsgatan 50, Stockholm. Ensamförsäljare för Sverige. Obs! Landets enda specialaffär.

Hörapparaten ACOUSTICON kan installas till 6 olika styrkegrader. ACOUSTICON brukas. ÖRONSUSNING samt i många fall dövhet botas med öronmassageapparaten MASSACON. Apparaten utlånas. Avbetalning inrymtes. Mottagn. varje dag 10—4. A.-B. AKUSTIK, Kungsgatan 31—33 och Malmöskillnadsgatan 50, Stockholm. Ensamförsäljare för Sverige. Obs! Landets enda specialaffär.

AUX GALERIES LAFAYETTE

Modeller och prover till påseende hos GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Begär våra kataloger.

Birger Jarlsq. 29 STOCKHOLM

VÅRHATTARNA ÄRO HÄR

SMÅ KORREKTA HATTAR, FÖRNÄMA MATERIAL OCH GLADA FÄRGER.

Originellt så det förslår! Svart filhatt garnerad med bitar av — äggskal.

Svart antilopskinn och guldskind — en förnäm komposition.

En chic toque i guldskind och roströd chiffon.

Beigefärgad filhatt med silkesponponger. Modell Le Monnier, Paris.

Fantasi, otvungenhet, glada färger och förnäm material utmärka vårens nya hattar, som nu spricka ut framlockade av vårsolens ljuvliga men mot den gamla vinterhatten obarmhärtiga strålar. En ny hatt är nu varje kvinnas tanke och här meddelas till våra läsarinners råd och uppbyggelse några punkter om vårens hattmod.

deller representerade. Fantasi, uppfinningsrikedom och originalitet stå högt i kurs — man rent av häpnar inför rikedomens variationer. Klockhattar med uppvikta brätten och nervikta, toquer i olika former, rakkulliga och toppkulliga hattar, hattar av strå, av filt, av siden, hattar med rosetter, spännen, blommor, espriter — allt finns. Ett genomgående drag för dem alla är väl dock att de nästan utan undantag äro små, enkla och korrekta. Detta betyder dock icke att de stora hattarnas dvala fortsätter, de komma att uppleva en strålande renässans, men först längre fram i sommar.

Vårens hattar äro färgglada. Det är faktiskt länge sedan man såg färgerna fira sådana orgier som nu, man skyr icke de djärvaste nyanser och sammanställningar. Alla lilafärger, framförallt lavendel, äro högmoderna, likaså kornblått, rostbrunt och nilgrönt. Sammanställningar i pastellfärger ser man också mycket och gärna. Guld och silverprakten fortfar, men det nyaste är nu i form av guld- och silverskinn — jag har sett några förtjusande hattar hos firman Edman & Andersson, från vilken de tre översta av ovan avbildade hattar stamma, arbetade i detta material. Hos samma firma kan man också få se en exklusiv parisnyhet: mosaikband, ett slags band flätade av smala skinnremsor i de läckraste färgsammansättningar och mön-

En liten klockhatt i brun bangkok med bronserade fjäderpennor. Modell Lewis, Paris.

ster, som synnerligen förnämt men ändå effektivt garnera hattarna. Annars ha blommorna åter kommit till heders som garneringsmaterial, man ser ofta en stor ruska blommor över en örat och även utbredda över brättet. Ponponger och aigretter fortfara, likaså spännen och nålar.

Så materialet. Som sagt alla material äro moderna. Picotstrå och bangkok, gärna sammansatt med siden, blir vårens stråkvaliteter och till sommaren kommer florentinerflåtan. Mjuka sidenhattar ses mycket som övergångshattar, likaså filt, som tydligen aldrig blir modernt. Chiffon är sommarens mod i klädningar och det kommer även igen i hattarna.

Till slut ett giv akt! Glöm inte scarfen, som i år lika väl som förra året bör komplettera varje hatt. Men den behöver nödvändigtvis inte alls vara brokig. Det är snarare en förtjänst med lite originalitet och egen touche även här.

—e.

KONSTFLITENS MÖBLER, MÖBELTYGER, GARDINER och MATTOR
skänka hemtrevnad.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan, Göteborg.

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid
A.-B. NYABLÅ HAND
Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.

BUTIKER: Holländaregatan 13, Tel. Norr 46 33; Birger Jarlsgatan 7, Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2, Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Wanhjalt, Skolvägen, Älfsjö.

KYRKLIG KONST GENOM TIDERNA

KRING PROFESSOR HJORTZBERGS TAVLOR I MATTEUSKYRKAN.

»MA DE ICKE LÄSKUNNIGA lära av bilderna», ljöd Gregorius den stores visa ord från St. Petri stol, sedan bildstormarnas motståndare bysantiska kyrkan avgått med seger. Och så fylldes kyrkor och kloster med bilder ur Frälsarens liv från krubban i Betlehem till den stund, då han törnekrönt kunde utropa: »Det är fullkomnat.» Medan hymnerna ljödo och rökelse doften steg mot gotiska domars skumma valv, fingo de heliga bilderna liv, man levde och led med Kristus och helgonen. Men helst gingo blickarna till madonnan:

»Ros som idel godhet ändas,
Stjärna, i vars strålar blandas
Nådens under utan tal.»

Hög och otillgänglig i sin helgongloria står hon i bysantinsk kyrkomålning där, — som någon sagt — »hennes liksom av rökelse doftande skönhet besjälar det stelnade formskalet.» Med svärmisk och barnslig andakt framställes hon av medeltidens fromma konstnärer, allt mänskligare och mildare bli himladrottningens drag. Förklarad av vemodets skimmer lyser hennes ljuva skönhet på Filippo Lippis tavlor. Är det kanske aningen om de sju smärtornas svärd som en gång skulle genomstinga hennes hjärta, hon känner?

»Skaparen av nya evigheter» har någon kallat mästaren till sextinska kapellets målningar med deras skakande framställning av den Eviges vishet och outgrundliga makt. Som ingen annan har Rembrandt i sin konst fått fram själens försjunkande i bön, mystikernas saliga aning, att Gud är nära. Så blir konsten genom tiderna ett gripande och övanskligt uttryck för religiöst liv, en hymn i färger, sprungen ur en gudabenådad mästaress innersta.

Vägen till Golgata. Veronika med svetteduken.

Professor Hjortzbergs målningar beteckna i Sverige den kyrkliga konstens renässans. Inför hans senaste verk i Matteuskyrkan i Stockholm göres här en återblick på kyrklig konst under olika tider.

Men livet — även det religiösa — är underkastat förvandlingens lag, det kräver genom tiderna skiftande uttryck. Går det inte genom vår egen tid en skälvanande längtan efter religiös förnyelse, efter nytt vin i gamla läglar, en längtan tillbaka till de himlar som öppnas för dem, som hungra och törsta efter rättfärdighet?

Och på samma gång begära vi av den, som skapar religiös konst, att han som Joakim Skowgaard säger, skall låta oss »ved at se et Billede ligesom höre Biblens Ord.»

Få svenska konstnärer — om ens någon — har förverkligat Skowgaards ord så som Olle Hjortzberg. Med genial intuition och levande känsla för bibelns poesi har han både i tidigare och senare arbeten fått fram en innerlig mystik, som stämmer till andakt. Höghet och renhet stråla kring hans helgongestalter, där de i sina plastiska, fotsida dräkter stilla skrida fram på den väg, som leder till paradiset.

»Salighet, salighet brann
skönt som en krans på mitt ämne,
blev den krona jag vann.»

Diktens ord få ny verklighet, när man betraktar målningen av Jairi dotter i Matteuskyrkans kor, där den unga flickan ännu med sinnet fullt av de nya världar hon skådat, återkallas till jordelivet. Lidandets mystik och all smärtans höghet smälta samman i Veronikas gestalt, när hon, genombävad av sorg och likväl i tillbedjan inför undret lyfter svetteduken med den korsfästes drag. Samma heliga tysta sorg, som aldrig kan tolkas i ord, läsa vi i de två kvinnornas ögon, som med kryddor och smörjelse bege sig till den korsfästes grav. »Lidandestanken och offertanken är ju något av det centralaste i kristendomen», säger professor Hjortzberg »och måste därför också bli det i religiös konst. Det är ett motiv, som vi alltid måste återkomma till. Om kyrklig som all annan konst gäller naturligtvis, att den måste vara liv, uttryck för äkta och levande känslor. Det duger

(Forts. sid. 475.)

TRE DAMER I EN LITEN STAD...

KVINNAN ÄR ofta av naturen utrustad med starka sociala intressen, och hennes idealism innehåller i allmänhet den portion salt av bon sens och common sense, som ensamt gör det ideella livsdugligt. En klok, mild, vidhjärtad, en både med hjärtat och huvudet kännande och tänkande kvinna har också de bästa förutsättningar att kunna göra en god insats på det sociala arbetsfältet.

Man föranledes gärna till denna erinran, då man tager i betraktande den sociala och humanitära verksamhet, som utförts och alltjämt utföres av några damer i Norrtälje. Den äldsta institutionen i staden på ifrå-

Fru Fransiska Löfgren, fru Anna Balkenhausen och fru Mia Hallin.

Låt oss någon gång kasta våra blickar utanför de stora städerna och de kända arbetsfälten — här berättar en korrespondent om tre damers utomordentliga insatser på det sociala arbetsfältet i den lilla staden Norrtälje.

der årens lopp mottaga många gåvor. Tack vare dessa och andra inkomster har barnhemmet kunnat förvärva sig ett eget hus.

(Forts. sid. 476.)

ADA Spegelblanka Diskbänkar

Ada-Zinkglans, godkänt av Husm. provkök torde vara det bästa specialputsmedel för Diskbänkar som nu finnes i marknaden — zinken blir helt enkelt spegelblank. Då det även säljes synnerligen billigt, tillråda vi Köp — »ADA».

SVENSKA EVIGHETSBLOCKET

GYNNA SVENSK INDUSTRI!

Hrr Engrossister torde infordra offert. Lämplig reklamartikel för alla.

SVENSKA LÅDERUTSTANSNINGSKOMPANIET
RENSGATAN 16, STOCKHOLM.

»HÄR ÄR BLOMMOR!»

Kammarjungfrun lade försiktigt ett långt rasslande silkespapperspaket på den ljusblå couvre-pieden, gick bort till fönstret och drog sakta undan de långa gardinerna.

En blek förvinterdager föll in i rummet. Luften var sammetsgrå; tak och skorstenar stodo ett par toner mörkare; alltsammans ett tröstlöst grått, prickat av rörliga, vita fläckar. Det var den första, glesa snön, som föll.

»Skall jag kanske...?» Den lilla kammarjungfrun hade vänt tillbaka till sängen. Hon sträckte sig efter blomsterpaketet.

»Nej!» En vit arm sträckte sig nästan häftigt över täcket, och en smal hand grep hårt om det frasande silkespapperet liksom rädd att det skulle berövas den. »Jag skall själv! Sätt bara in ett blomsterglas — sedan.»

Det darrade i ögonlocken på det vita ansiktet på kudden, men ögonen öppnade sig inte.

Kammarjungfrun smög sig ut.

Det vita ansiktet på kudden fick plötsligt liv. Ögonen öppnade sig: — ett par långa, grå, kloka ögon, som stirrade rätt framför sig i den kalla morgondagern. Näsvingarna skälvde, men handen, som gripit fast om blommorna, rörde sig inte.

Plötsligt var det som om hon kommit ihåg vad handen höll om. Hon satte sig häftigt upp i sängen och började lossa nålarna. Nu stack hon sig. De tunna, röda läpparna skildes i en sekundslång grimas av smärta, och hon slet otåligt upp papperet.

Nejlikor! Inget kort! — Ja, det visste hon ju på förhand! Det var hans morgonhälsning, hade varit det i långa tider — hela den tid de båda haft gemensam. Alltid nejlikor! Det var något i det yppiga och starka, häftigt doftande hos denna blomma, som tilltalade honom.

Nu var papperet helt och hållet borta. »Ah!» Det kom som ett kvävt rop, och huvudet sjönk tillbaka på kudden. Där var alltså svaret på hennes sista brev. Ett farväl! Ja, det visste hon ju, men — i alla fall. Det är som om det sista ordet alltid verkar som en överraskning, till och med länge efter sedan det är uttalat.

Den smala handen grep om de spröda stjälkarna och lyfte sakta upp buketten. Sjuka — blåvioletter, liksom doppade i osunda syror eller levrat blod! Hon vände dem långsamt i handen. Bakom dem, mot fönstret, föll snön tätare och tätare som ett vitprickat moln, rymmande endast köld och tristhet.

Förpinade! Förgrämda! tänkte hon och fortfor att ligga orörlig och se på de tunga, sjukliga blommorna, som vippade på sina spröda stjälkar. Självplågare! Ett litet leende drog kring hennes smala, röda mun; ett leende av ironi och vemod. »Han kunde inte ha valt bättre!»

»Han kunde inte ha valt bättre!» upprepade hon sakta för sig själv. Och nu var det sista ordet sagt.

Hur väl hon mindes de första blommor, han sänt henne. Vita nejlikor, vita som snön, som ljuset. Sedan hade de stegrats i färg, — hastigt som en eld som växer — och

En fin och vemodsmättad skildring av två unga människors kärlekssaga, symboliserad av en rad nejlikebuketter, som växla i färg, från vitt — kyskhetens det friskas och oberördas färg — till sjukligt blåviolett: slocknandets, förintelsens.

under en lång tid brann dagligen en buketten flammröda nejlikor på hennes bord.

Plötsligt en morgon hade en dunkelröd blomma skymtat som en mörk varning bland de röda. Det hade stuckit till inom henne som i ångest. De där blommorna hade nu en gång börjat bli som en symbol för henne. Hur fort kulmen hade kommit! Och sedan — hur hastigt hade det inte gått nedåt! Liksom när man springer utför ett berg.

Man kan inte hejda farten.

Deras första möten! Det var uppe i fjällen. Friskt, ljust, med barrdoften och fjällbäckarna, som rusade nedför branten lika ivrigt som de själva strävade uppåt. De hade talat just om detta — att sträva uppåt, alltid sträva uppåt, — om hur de flesta missbruka livet, slita sönder det som ett barn sliter sönder en blomma, blad för blad — och sedan gråter över, att den inte har form och doft längre.

De vita nejlikorna från de dagarna! De stodo på hennes bord som ett litet doftande snöflak, och hans sista brev låg där bredvid!

»Vita nejlikor», skrev han, »det är symbolen av er själv! Vit som snö — som ljuset — som allt det rena och förnäma och strålande, som ni bär på, och som ni siktar till.»

Så kommo de blekröda nejlikorna.

»Ditt blod har fått färg», skrev han. »Kärleken börjar väcka det till liv.»

»Varför finns det minnen», tänkte hon halvhögt. »De gör alltid ont. De lyckliga därför att de är förbi; de sorgliga därför att de en gång varit verklighet.»

Ja, verkligheten! Den var solsen och berusning. Och det skulle förbli så alltid — alltid. Ja — så skrev han.

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Gud vare tack, som giver oss segern, genom vår Herre Jesus Kristus. 1 Kor. br. 15: 57.

Jag lever, I skolen ock leva. Joh. Ev. 14: 19.

De, som vänta efter Herren, de få en ny kraft. Jesaja 40: 31.

Herren är min starkhet och lovsång och Han blev mig till frälsning. Jesaja 12: 2.

Förbida Herren, var frimodig och oförfärad i ditt hjärta. Psalm. 27: 14.

Saliga äro de människor som i Dig hava sin starkhet. Psalm. 84: 6.

De gå från kraft till kraft, så träda de fram inför Gud på Sion. Psalm. 84: 8.

De flammröda nejlikorna på hennes bord gnistrade i höstsolen när hon läste detta som levande eldslågor; en prakt, en fullhet av överväldigande glöd, som nästan kom ögonen att tåras.

Hon kunde ibland sitta och stirra in i allt detta röda, orörlig, med återhållen andedräkt, liksom hypnotiserad, tills plötsligt solstrimman slocknade och de röda nejlikornas färg falnade i skymningsdunklet. Då ryckte hon till som om hon vaknat. Och ändå vaknade hon inte, — inte då!

Den dag hon vaknade! Det var den morgon, då hon fann en enda djupröd nejlika instucken bland alla de flammröda.

Varför? — Ack, hon mindes — allt för väl.

De hade gjort en utfärd, vandrat i en gammal slottspark med fallfärdiga broar över gröna kanaler, vittrade statyer under vissnande lindar.

»Här är ett litet förtjusande krypin», hade hon sagt och gick som hemvan in bland de glesnade syrénhäckarna.

»Du tycks känna platsen», hade han svarat. »Har du varit här ofta?»

Där började det! Han frågade inte direkt, men med den kloka, forskande blicken rätt på hennes ansikte. Inte inträngande, endast som en vän, som plötsligt kommer att intressera sig för en detalj i en annan väns liv — en detalj, som han hittills försummat.

»Jag har inte dolt något för dig», hade hon svarat. »Du har aldrig frågat mig. Och du bör väl ändå förstå, att en kvinna, som hunnit till min ålder...»

Han smålog.

»Jag vet inte!» svarade han och såg upp i de gulnade lindarna som om han sökt något. »Ja, det borde ju inte förvåna mig, men — jag vet ändå inte! Det var något så till den grad av snö och ljus och... oberördhet över ditt väsen. Jag skulle aldrig anat...»

»Men kära! — Och du själv!» Hade hon invänt.

»Jag!» Nu log han igen och såg på henne med ett par ögon, som plötsligt voro alldeles kalla. »Du glömmet, att jag är en man!»

Å! Varför skulle detta lönlösa komma in i deras liv, resa sig mellan dem som en mur, som de förgäves försökte hacka undan för att vinna varandra tillbaka.

Och han! — Varför hade han så plötsligt absolut velat »veta allt» om hennes liv? Vad var det för en nervös plåglusta, som hetsade honom längre och längre in i oviktiga detaljer; detaljer, som voro döda och glömda — vissna som bladen under deras fötter. Och när han så jagat henne och sig själv trötta, föll ångern över honom, och han slog om i en lidelsefull häftighet, som brände henne mera än värmdde henne och gjorde henne förstämnd, liksom skamsen. De började bli rädda för varandra, lyssnade sig till tonfall och ord, som hade en misstänkt klang.

En häntydning, en liten anmärkning, en jämförelse; — genast var misstanken vaken, på språng, färdig att kasta sig över motparten. Och ögonblickets fröjd skorrade

(Forts. sid. 474.)

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

IDUN S PORTRÄTTGALLERI

ANNA NORDENSKJÖLD.
F. Charpentier, Tjareda. Änka efter godsägaren Alexis Nordenskjöld.
75 år den 12 april.

LISEN HENNINGS.
F. Boberg, Stockholm. Änka efter direktören Rudolf Hennings på Wallstanäs.
75 år den 14 april.

JENNY GRANDIEN.
Fröken, Stockholm. Biträdande föreståndarinna vid Stockholms Samgymnasium.
65 år den 15 april.

ANNA v. HERMANSSON.
Fröken, Stockholm. Dotter till greve C. F. von Hermansson och hans maka född Michaelsson.
65 år den 22 april.

GERDA LINDHÉ.
F. Jonsson, Stockholm. Maka till advokaten R. W. Lindhé.
65 år den 22 april.

BERTHA DAHLSTRÖM.
F. af Klinteberg, Katrineholm. Maka till auditören Ernst Dahlström. Verksam inom Röda Korset m. m.
60 år den 16 april.

HENNY REUTERCRONA.
F. Wallberg, Svartsjö. Maka till direktören Gerhard Reutercrona.
60 år den 16 april.

ELLEN STRANDBERG.
F. Hellström, Arboga. Maka till kyrkoherden i Arboga, prästen Carl Strandberg.
60 år den 19 april.

MARIA MONTGOMERY.
F. grev. Mörner, Stockholm. Änka efter godsägaren William Montgomery.
60 år den 20 april.

EMMA HAMMAR.
F. Hökerberg, Lund. Änka efter kyrkoherden i Bärsjö och Fjerrestad, teol. dr A. T. Hammar.
55 år den 17 april.

ANNA RIBBING.
F. Silverstolpe, Stockholm. Maka till överstelöjtnanten Bo Ribbing.
55 år den 17 april.

LINNÉA SANDBERG.
F. Elgenstierna, Stockholm. Maka till f. d. fattigvårdsdirektören Henrik Sandberg.
50 år den 15 april.

EVA ADELSWÄRD.
Fröken, Stockholm. Dotter till godsägaren, frih. A. R. A. Adelswärd och hans maka f. Berg.
50 år den 19 april.

TYRA LAGERCRANTZ.
F. Friberg, Valdemarsvik. Maka till distriktsveterinären G. B:son Lagercrantz.
50 år den 19 april.

OTTILIA LITTMARCK.
F. Rylander. F. d. skådespelerska. Har insatt stift. Höstsol som arvinge till sin villa vid Åby i Östergötland.

ERICA ASKLUND †.
F. Lundmark, Trosa. Änka efter kyrkoherden i Stenkvista och Ävila, kontraktsprästen A. F. Asklund.
* 1842, † den 20 mars.

JENNY RYDING †.
F. Peterson, Stockholm. Änka efter generallöjtnanten och chefen för III arméfördeln. K. A. Ryding.
* 1842, † den 22 mars.

KARIN af BURÉN †.
F. frih. Åkerhielm, Stockholm. Änka efter f. operachefen, överintendenten och kammarherren Axel af Burén.
* 1847, † den 30 mars.

MARIE-LOUISE SILOW †.
F. Wästfelt, Stockholm. Maka till gymnastikpedagogen, majoren Carl Silow.
* 1850, † den 27 mars.

BERTA FAGERBERG †.
F. Sandberg, Jönköping. Maka till hovrättssekreteraren M. Fagerberg.
* 1861, † den 26 mars.

Mor får beröm

varje gång hon trakterar de sina med hembakad Rumfordtårta, ty alla känna genast att den anrättats med

RUMFORD

— det hälsosamma — Bakpulver

En stickad kappa för 1-åringen.

Denna lilla kappa för 1 à 1½ års barn är stickad av hamburger garn i skarp grönblå klädsam färg och åtgår omkring 230 gram. Som vi se på avbildningen är kappan stickad med s. k. raglan ärmarna. De ha den fördelen, att ärmhålen bli rymligare utan att kappans utseende tar skada.

Vi ha att sticka 1 ryggstycke, 2 framstycken, 2 ärmarna och en kragen samt snodden med sina kulor som dras genom mitten på kappan.

Vi börja längs uppe vid halsen på ryggstycket och lägga upp 14 m. Vi sticka alltid rätt, fram och tillbaka, således mycket enkelt.

1 varvet (v): Sticka 1 m., sticka 2 i den nästa, d. v. s. man stickar då först i den bortre tråden sedan i den främre, sticka tills 2 m. återstå, sticka 2 i den första av dem, sticka 1.

2 v. Sticka utan ökning.
Upprepa dessa 2 v. omväxlande 26 gånger, då Ni bör ha 68 maskor (m.) på stickan. Sticka 2½ cm. utan ökning. Vi äro då vid bården för genomdragningen.

Sticka (st.) 1 rät, 1 avig, 1 rät etc. stickan ut. Upprepa detta v. 4 gånger.
Sedan st. × 4 m., kasta tråden om nålen, tag ihop 2 m. ×, upprepa mellan × stickan ut.

Därefter st. 1 rät, 1 avig, 1 rät etc. 5 v.
Fortsätt att sticka rätt fram och tillbaka utan ökning tills hela ryggstycket är 33 cm. långt från nacken och ner. Slit av tråden.

Framstyckena.
Lägg upp 3 m.
1 v. st. 1 m., st. 2 cm. i den nästa, st. 2 cm. i den sista.

2 v. st. utan ökning.
3 v. st. 1 m., st. 2 i den nästa, sticka tills 2 m. återstå, st. 2 i den nästa, st. 1.

4 v. st. utan ökning.
Upprepa dessa 2 sista v. tills ni har 13 m. på stickan. Lägg då upp ytterligare 18 m. i slutet på sista varvet framtill. Ni har då 31 m. på stickan.

I början på nästa v. d. v. s. från ärmhålet till skall Ni st. 1 m., st. 2 i den nästa, st. stickan ut.

Varvet därefter utan ökning.
Dessa 2 sista v. skola stickas 18 gånger till. Ni bör komma ihåg väl, att ökningen sker åt ärmhålet och ej åt framsidan. Efter dessa 18 gånger har Ni 51 m. på stickan. Jägg upp 6 nya m. på stickan åt ärmhålet till och st. 2½ cm. utan ökning då Ni kommer till bården, vilken stickas lika som på ryggstycket och fortsättes rät stickning fram och tillbaka tills framstycket blir lika långt som ryggstycket eller 33 cm. Slit av tråden.

Sticka det andra framstycket alldeles lika. Det finnes ingen aviga eller räta på styckena med denna sortens stickning.

Ärmarna börjas upptill. Man lägger upp 2 m. Sticka nästa v. med 2 i varje m. Varvet därpå utan ökning. Fortsätt dessa 2 v. d. v. s. med

att öka i början och slutet på vartannat varv tills Ni har 48 m. på stickan.

Efter nästa varv minskar man i början och slutet på stickan vid vart 5 v. till 38 m. återstå på stickan.

Sticka då 3 m. tag ihop 2, st. 3 etc. stickan ut och vid nästa varv börjar manchetten på ärmerna med 1 rät, 1 avig, 1 rät etc. 6 cm. Skulle antalet m. vara jämt, så tag ihop 2 på första v., så att de aviga och räta stämmer. Maskas av.

Den andra ärmerna alldeles lika.
Till kragen lägger man upp 74 m. 5 cm. stickas rätt fram och tillbaka sedan 2 cm. i avig, 1 rät, 1 avig etc. Maskas av.

Vid hopsynningen sys först ärmarna ihop samt ryggstycket fast vid framstyckena i sidsömmarna. Sedan sys ärmarna i ärmhålen.

Den nedersta delen av kragen med 1 avig, 1 rät etc. sys fast vid halsringningen och av framstyckena lämnas ungefär 5 à 6 cm. på främre sidan, så att framstyckena därigenom bli dubbla och gå litet över varann.

Virka ett par knapphål alldeles uppe vid halsen och ytterst på ena framstycket och sätt en knapp motsvarande på andra framstycket.

Återstår snodden, till den lägger man upp 5 lftm. i stolpe i den 4 lftm. från kroken räknat, 1 st. i nästa m. Vänd. 3 lftm. i st. i vardera 2 följ. m. Vänd. Lika föreg. v. Fortsätt tills snodden får önskad längd.

Kulorna på snodden: Lägg upp 4 m. i ring. 1 v. 6 m. i ringen.
2 v. 2 m. i varannan m. av föregående v.

Därefter 3 v. med en m. i varje m. av föregående v. Stoppa bomull i kulan och tag tråden i en stoppnål och drag till alla maskorna på en gång. Fäst kulan i snodden, och träd snodden i bården. B. L.

En virkad schal.

På A.-B. O. Oelenschlägers Eftr. förlag har änyo utkommit en serie Beyers Handarbetsböcker i knyppling, korsstygnsbroderi, filet, virkning, stickning etc.

De utmärka sig såsom vanligt för smak vid val av modeller och tillförlitlighet i beskrivningarna.

Stickning och virkning är alljämt det stora modet. Vi ta en titt i Band 19 serie O. O. E. över moderna virkade och stickade dräkter och klädningar och finna en schal, som särskilt tilltalar oss, en av dessa moderna sådana, 110 cm. lång och 180 cm. bred virkad av O. O. E. sportsgarn.

Schalen är virkad så gott som uteslutande av stolpar och bården består av ovaler eller stjärnor, vilka virkas var för sig och sedan förenas med varandra.

Stjärnorna och ett par ränder äro kulörta, resten vitt.

Kring hela schalen är en 20 cm. bred frans. Inalles åtgår det 150 gr. vitt och 100 gram kulört O. O. E. sportsgarn.

För mera detaljerad beskrivning hänvisa vi till handarbetsboken ifråga, vilken rekommenderas.

Grevinnan Mariza har dansat slut på Oscarsteatern och Sullivans gamla operett "Mikadon" har upptagits i en ny repris, som motsetts med spånt intresse, emedan Isaac Grünwald skulle svara för uppsättningen. Premiären ägde rum i påskveckan och Grünwald gjorde succés med sina färgglada dekorationer och läckra dräkter. Som Yum-Yum gjorde fröken Inga-lill Söderman, yngre syster till operasångerskan Greta Söderman, en lyckad operettdebut. Bilderna ovan visa fr. v. en scenbild ur andra akten och den förtjusande trion Gudrun Folmer-Hansen, Inga-lill Söderman och Elsa Wallin i sina japanska dräkter.

Recept på ett gott samvete.

Mr Micawber, en av Charles Dickens' romanfigurer, hade alldeles rätt när han sade: "Att tjäna 25 shillings i veckan och ge ut 24, det är detsamma som glädje, god sömn om natten, gott samvete, men, att då man tjänar 25 shillings i veckan ge ut 26, det är detsamma som sorg, sömnlöshet, oro, samvetsagg". Om mr Micawber levte i våra dagars Stockholm skulle han ha tillagt: Handla följaktligen endast kontant och gör uppköpen där alla ha denna förmån, nämligen i

**Konsumtionsföreningen
Stockholm m. o.**

VÅRBLOMMOR PÅ VÅRPROMENAD

Våren kommer med stora steg och med den trippa vårblommorna fram på lätta, glada fötter — åtminstone spritter det av vår i de förhoppningsfulla ungdomarna här nedan, som fotografen knäppt i vårsolets glans.

Denna käck ryttarinna är dotter till Turkiets chargé d'affaire, Moukbil Bey.

Två goda vänner, Stina Britta Wachtmeister och Astrid von Rosen, på Djurgårdspromenad.

Hasse Z:s dotter, alias "Anna-Clara".

En liten mexikanska tillsvidare omplanterad på svensk mark är dottern till legationssekreterare Martinez Mercado.

En ung dam, som också njuter av vårpromenaden, är denna lilla dotter till professor Åkerman vid Karolinska institutet.

Doktor Hübinettes lilla flicka är glad att få en lekstund i Humlegården.

Einar Smiths dotter vårpromenerar på Djursholm.

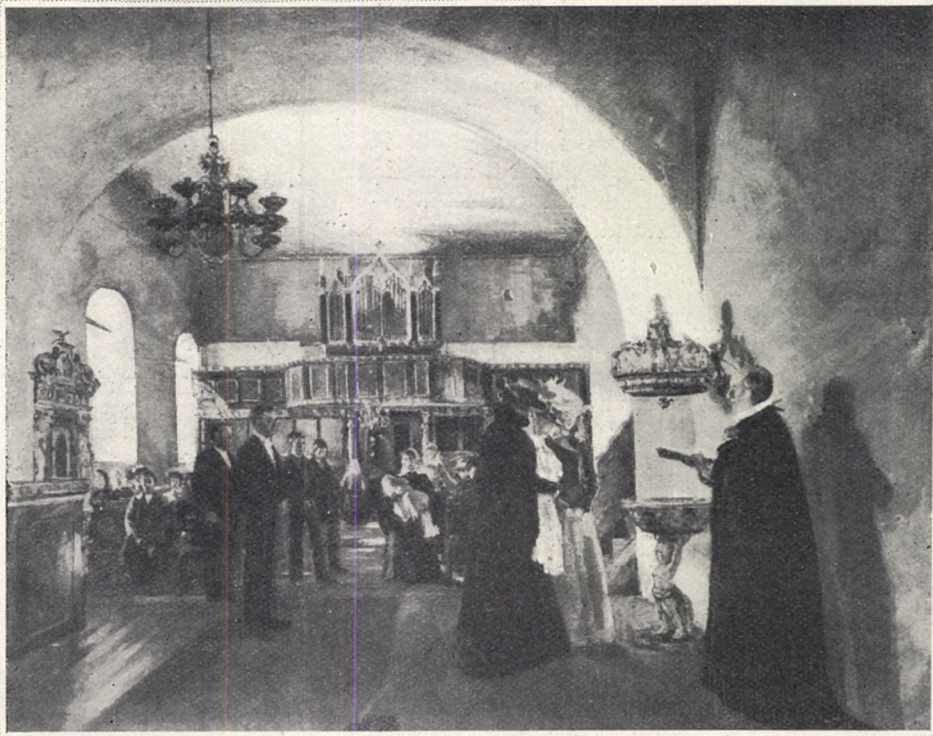
Foto: Holmén, Stockholm.

Hon ser ut att riktigt glädja sig åt våren, där hon står och ler i solen, operachefen Forsells dotter

EN STOR KONSTNÄRINNA

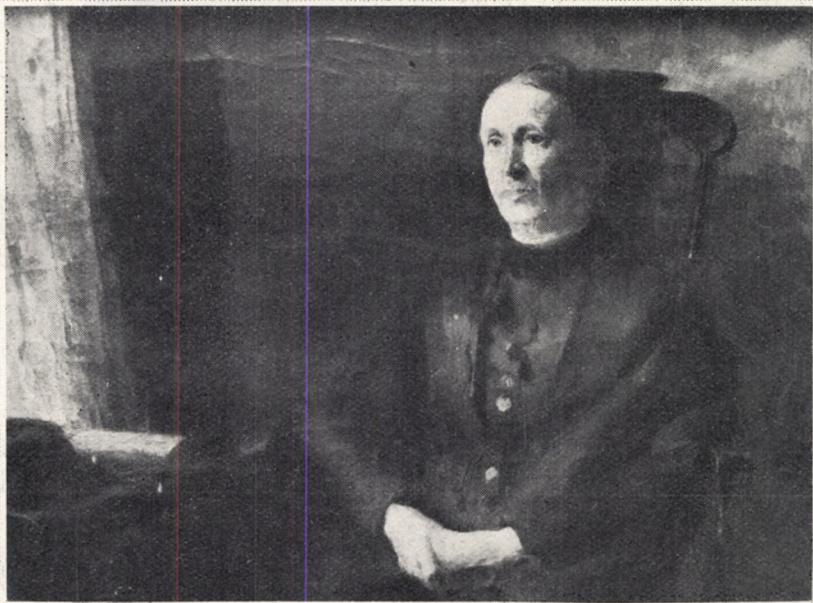

Inom målarkonsten har det kvinnliga inslaget ännu icke gjort sig särskilt bemärkt. Ett lysande undantag utgör dock Norges stora konstnärinna Harriet Backer, som räknas bland sitt lands främsta målare. Hennes 80-årsdag nyligen firades med en utställning av hennes arbeten i Oslo och denna utställning har sedan Sveriges Allmänna Konstförening lyckats förvärva till Stockholm, där den nu pågår i Konstnärshuset och är föremål för den största uppmärksamhet. Här några prov på Harriet Backers konst hämtade från utställningen.

Att måla interiörer från den lilla norska landskyrkan har varit Harriet Backers specialintresse. Här "Barndop i Slange kyrka."

Harriet Backer är framförallt en de intima hembildernas målarinna. Med varm känsla och betagande touche har hon målat denna lilla genrebild "Vid lampans sken."

Den vackra bilden av fru Vilhelmina Ullman märkes bland utställningens fåtaliga porträtt.

"Blå interiör" — från Paris 1883.

Ännu en kyrkointeriör — "Kvinnor som kyrktagas."

Foto: Holmén, Stockholm.

LUNDINS

Förtjust över resultatet blir var och en, som vårdar sin hy med

FARENA
CRÈME

Den förekommer och botar hudrodnad, finnar och hudsprickor samt håller huden samman och mjuk och utgör dessutom ett utmärkt underlag för puder.

NAMNET GAHNS ÄR EN GARANTI FÖR FÖRSTKLASSIGT FABRIKAT

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande pension från

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN I SVERIGE
Grundad 1784.

Vinst tillfaller de försäkrade i form av årlig tillväxt under insättarens livstid å den blivande pensionen. Denna tillväxt uppgår för närvarande till 7,5 % å det betingade pensionsbeloppet. En betingad pension å t. ex. 1.000 kronor tillväxer således f. n. med 75 kr. om året. Prospekt portofritt på begäran.

STÖRKYRKOBRINKEN 11. STOCKHOLM.
Tel. 60 00. Tel. N. 10 00.

Frågor
angående resor besvaras.

Biljetter till tåg o. båtar försäljes Resgodsförsäkring tecknas. Passvisering ombesörjes.

Program för våra sällskapsresor sändas på begäran gratis och franco.

A/B Nordisk Resebureau
Göteborg - Stockholm - Malmö

FRÖ

För trädgård och lantbruk, Blomsterlökar, Sättpotatis, Busk- och Stamf. Rosor, Träd, Buskar och Slingerväxter, Gösälämnar, Redskap, utrottningsmedel m. m. Rikhaltig, beskrivande katalog på begäran.

A/B Nordiska Fröhandeln
Mästersamuelsgatan 45, Stockholm C. Tel. 317 25, Norr 142 20.

SOMMARHATTEN
1925
för EN krona!

Detta sker genom att Ni fernissar Eder gamla hatt med den svenska stråhattfernissan

"PANAMA"
— Damernas favorit —

som är sol- och vattenäkt och besitter verkligen god täckkraft. Den tillhandahålls i 15 utsökta kulörer i alla välsorterade färgaffärer eller direkt från fabrikanterna.

Pris pr flaska med pensel kr. 1:—

KOPALAKTIEBOLAGET
STOCKHOLM

Engros genom A.-B. ALFORT & CRONHOLM, Stockholm.

Nejlikorna.

(Forts. fr. sid. 469.)

som en nedskruvad sträng på en violin. Nejlikorna på hennes bord mörknade. De glödde inte längre som levande offer lågor i aftonljuset. De böjde sig som sjuka hjärtan i mörk förgrämelse ur det höga kristallglaset, där de hade sin plats.

Kunde det inte ändras? Kunde det inte bli gott igen? Tala tjänade till ingenting. Ju mera de talade, dess mera sårade de sig själva och varandra. Orden föllo så tunga.

Nej, då var det bättre att skriva. Rensa luften med några klara, lugna, goda ord, mötas, gråta ut, förlåta — glömma — och få ro.

Ja, hon måste skriva! Det var det enda möjliga. Men det är inte så lätt att få ord för långa tiders samlade bitterhet, förebråelser, småaktiga tillvitelser, utan att själv låta bitter. Hur skulle hon börja?

Hon vred sina händer, där hon gick fram och åter. Varför kan ingenting förbli? Varför skall allting rasa utför? Den gnistrande droppen i solen falla till jorden...?

Hon tänkte på deras första fjällvandring, hur överlägset de talat just om ett par, som »trasade sönder» sin lycka i småmänniska tvister och ömkliga misstankar. De voro så högt över dem allesamma, så imuna för denna mänskliga smitta.

Och detta var så vanligt, det hela! Så ömkligt vanligt! Just det alla upplevde, just det enda öde hon och han inte hade velat dela...

Äntligen blev brevet avsänt; fragmentariskt, ovisst och famlande — som de själva, fyllt av ruelse och självförebråelse, halvsläckt lidelse och dold ånger...

Det kom intet svar. Dagarna gingo. De mörkröda nejlikorna på hennes bord voro längesedan vissna. Höstdagarna blevo kortare. Solen sken inte längre in i hennes arbetsrum. Det stora huset mitt emot tog bort aftonljuset.

»Självpålgare,» mumlade hon, då hon i skymningen gick fram och åter där inne. »Självpålgare! Man unnar sig ingen ro, förrän man förstört lyckan för sig, förintat den, — ser den vissnad och trampad för sina fötter.»

Hon hade inga tårar. Det var allt för mänskligt smått att gråta över, ett slags rättvist straff åt ovärdiga väsen. Det var bara att böja sig. Och nu hade svaret kommit...

Snön föll allt tätare utanför de stora, blanka fönsterrutorna. Hon hade stängt ögonen igen, och den smala, röda munnen låg hårt slutet i det vita ansiktet.

De trista nejlikorna — avskedets och grämselsens symbol — hade fallit ned på hennes bröst.

Hon såg ut som om hon var död. Och där utanför fortfor snön att falla...

Iduns byrå och expedition,
Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text, 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.	Idun uppl. B.
Helt år ..... 15:—	Helt år 17: 50
Halvt år ..... 8:—	Halvt år ..... 9:—
Kvartal 4: 25	Kvartal 4: 75

- Steinway & Sons -
Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39
Göteborg Malmö

MODERNA
TAPETER
GARDINSTÄNGER
och RULLGARDINER
(Prover sändas på begäran)

MAURITZ JANSSONS EFTR.
Smålandsgat. 20, Sthlm.
(Hörn. av Norrlandsgat.)

Ottomaner en bädd kr. 75.
två bäddar kr. 100.
Chäslonger kr. 28.
Ekmöbler, Skinn-
möbler, Sängkläder

fraktfritt. Begär katalog. Danielssons
Verkstad, Huddinge. (Etabl. 1895.)

Med hemfärgen
HÄRVAN

kan man färga
Mattgarn
i äkta och liv-
liga nyanser.

Provkartor gratis.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Järn-
medicin

i en eller annan form intages ofta som stärkande medel. Den nya kombinationen

Phospho-Energonpiller med järn

är i sådana fall av synnerligen god verkan. Innehåller förutom det för hjärna och nerver välbeprövade Phospho-Energonet även järn i för organismen lämpligaste mängd och form. Phospho-Energonpiller med järn fås på alla apotek i burkar å 100 och 300 piller.

Ingen klagan

om man uppriskar blodet, rensar magen och tarmar från osunda rester och utdriver urinsyran från kroppen, varmed man undanrödjer roten och grundorsaken till illamående och många sjukdomar.

Denna för hela organismen välgörande process erhålles genom att använda.

Fruktsalt-Samarin

Det bringar vigör och ger hälsa. Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas Samarin hälsovatten. Säljes å apotek, i Drog-, Kemikalieaffärer m. fl. ställen.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

TVÄTT.

För välgjort arbete, sänd Eder tvätt till STOCKHOLMS TVÄTTANSTALT. Telefon Huvudsta 1 09.

Strumpstoppning med maskin.

En nyuppfunnen billig och praktisk hastighetsstoppare som envar bör förskaffa sig.

En firma i Malmö har nyligen utsläppt i marknaden en liten praktisk apparat, benämnd "Stickstrumpan", för stoppning av strumpor, trikkåvaror, linne och vävnader av alla slag.

"Stickstrumpan" är genom sitt kvalitetsarbete en för varje hushåll oombärlig, praktisk o. oöverträfflig artikel.

Under det att förr stoppning av strumpor och uppbyggnad av linne ofta för husmodern var ett mödosamt och besvärligt arbete, blir det numera med hjälp av hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ett rent nöje. Det arbete, som förr tog timal i anspråk, uträttas med hjälp av "Stickstrumpan" på några få minuter. Handhavandet av apparaten är så lekande lätt att var och en genast kan påbörja att arbeta med densamma. Varje litet barn, ja, t. o. m. personer med svaga ögon äro i stånd att med hjälp av "Stickstrumpan" utföra det finaste arbete. Apparaten fördelar och den tidsbesparing som uppnås genom användandet av densamma kan icke nog framhållas. Den med apparaten utförda, regelbundna vävningen kan omöjligt jämföras med ett för hand utfört arbete. Det besvärliga och tidsödande handarbetet bortfaller om Ni använder Eder av "Stickstrumpan". Hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ägnar sig för all slags stoppning, från finaste linne till de grövsta yllestrumpor. Gammalt upprepsgarn kan användas lika gott som nytt.

"Stickstrumpan" inbesparar tid, arbete och pengar och bör ej saknas i något hem.

Apparaten, väl emballerad och försedd med påbörjat provarbete samt utförlig bruksanvisning, erhålles för det billiga priset av kronor 3:90 plus frakt, och råda vi envar som ännu ej förskaffat sig densamma att genast tillskriva fabrikanten Adressen är endast Sydsvenska Maskinimporten, Avd. 12, Malmö.

Firman antager även agenter å alla platser mot hög provision och fast lön. (Annons.)

En fransk poetprinsessa.

(Forts. fr. sid. 465.)

— Varför säger du så? utropar hon ångestfullt... Det ligger något bakom.

Han försöker lugna henne.

— Nej, nej, min gud, vad är det?

Hennes känslspröt ha icke misstagit sig. Hennes älskare pinas av att hans hustru och son lida genom hans förhållande till Sabine. Det är första gången han talar om dem — första gången han tänker på dem. Det är med ett ord början till slutet. Ty hon, som icke förmår dela sina känslor, möter aldrig en hel och odelad kärlek.

Han reser till de sina på landet — och hon till Fontenayska familjegodset. Men hon kan icke stanna där, ehuru hon med saknad skiljer sig från denna kära hemvist. Hon säger adjö till parkens träd med orden:

— Jag skall lämna er nu, kära lutande träd som lyssnat till mig. Ni mina fridfulla lärare... Ni vet, att i mig bor bilden av den man jag älskar och ni tog vänligt emot oss bägge. Ty ni håller av allt som är naturligt...

Sabine far tillbaka till Paris och sänder ett telegram till Philippe. Han svarar först att han kommer — sedan att han skjutit upp sin resa tre veckor. Då inser hon att hon ej längre äger honom helt, hon har då ej annat val än att döda sig, men dessförinnan skriver hon ett brev, där hon för honom och för sig själv klarlägger hela sitt innersta.

Hon skriver:

... Olyckan och missräkningen har varit regel i mitt liv, medan de för nästan alla andra blott äro slump och otur... Du har sett mig skratta och skämta, min vän, därför att jag älskat med förtärande passion allt i detta livet — men mitt förstånd har alltid varit främmande, skrämt... Jag är född törstig, och endast smärta och våldsamhet har jag haft att stilla min törst med... Då det ej längre finns någon glädje för mig, kan jag icke leva. Redan som barn kände jag att tyngd och resignation voro något som skapats för andra, icke för mig...

Och trots sin rädsla för natten, ovädet, ensamheten har hon så lidit genom sin kärlek att hon lugnt går in i döden.

Och så slutar boken.

Det finns väl icke en rad som grevinnan de Noailles skrivit, vare sig på prosa eller i bunden form, som icke är stämplad med hennes väsens sårmarke och som gör hennes diktning så gripande, en diktning som kommer att leva när den amphora ur vilken den strömmat för länge sedan brustit.

ANNA LEVERTIN.

Kyrklig konst genom tiderna.

(Forts. fr. sid. 468.)

inte att slentrianmässigt gå vidare i gamla spår och ännu mindre att stirra sig blind på gamla förebilder. Det är inte historiskt eller kuriositetsintresse målningarna i en kyrka skola väcka. De skola berätta bibeln, så att dess heliga män och kvinnor åter bli levande för oss. Den symbolik, som var och en under kristendomens första år förstod och älskade, har inte alls samma betydelse för oss. Hur många tänka t. ex. på fisken som symbol för Kristusgestalten? Symboliken får inte bli hårddragen och obegriplig, då mister den sin helgd. Den intresserade mig mycket, medan jag sysslade med målningarna i Engelbrekts- och Saltsjöbadens kyrkor. Men sedan har jag mer och mer övergett den i fråga om själva målningen. I ornamentiken däremot vill jag gärna ha den kvar. För den ene kan

Liksom solen bleker

de vita kläder som utlagts på ången, bleker även Persil linne och bomull i tvätten.

Persil lämnar alltid

en glänsande vit tvätt.

Persil har till grund för sin blekningsmetod lagt samma kemiska process, vilken försiggår vid gräsbleket.

Persils blekningsmetod skadar därför ej på minsta sätt tyget.

I Persil föreligger det tvättmedel, som renar, bleker och desinficerar på en och samma gång.

Den tvätten riktigt sköta vill brukar aldrig annat än

Persil

Pris 50 öre pr paket.

Lägg först i blöt i HENKO — Henkels tvätt- och hushållssoda — så underlättas och förkortas tvättningen ytterligare, oavsett tvättmetoden.

Pr paket 20 öre.

Representation i Sverige:
STOCKHOLM, Engelbrektsg. 35 B.
Tel. N. 285 13.

Bland vår damkonfektionsavdelnings dagligen inkommande vackra nyheter i

Kappor, Dräkter och Ulstrar

framhålla vi för dagen följande:

N:o 1. Promenadulster av engelsk kaschmercheviot i modern brun färg.

N:o 2. Promenadulster i moderna rutiga mönster.

N:o 3. Promenadkappa av prima travers i svart, blått, reseda samt moderna ljusbruna färgnyanser.

Kr. 45:—

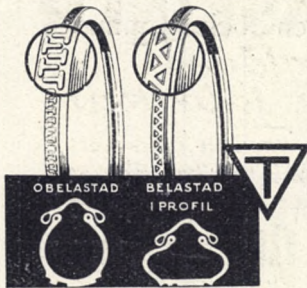
Kr. 58:—

Kr. 98:—

Paul U. Bergström *Å/3*

74 Drottninggatan 74

Trelleborgs Cykelringar

Trelleborgs cykeldäck samt röda innerslangar äro **de mest välgjorda i marknaden.**

Erhållas hos alla velocipedhandlande.

T-nabbringen

och

Triangelringen

äro efter vetenskapliga och praktiska rön konstruerade med just den bredd på slitbanan, som vid körning berör marken. Härigenom skyddas även under belastning de tunna ringsidorna, ringen löper lätt och får avsevärt ökad livslängd.

TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS A.B.

den ju innebära de rikaste stämmningsvärden, medan andra rygga tillbaka för vad de mena verkar »katolskt». Det är f. ö. rätt egendomligt, att medan man velat finna något katolskt i mina arbeten härhemma, ha katolikerna, de få gånger jag utfört något för dem, tyckt, att det verkade väl protestantiskt.»

Vilken religiös ståndpunkt man nu må ha — inför de bibliska gestalter, som i Olle Hjortzbergs målningar i Matteuskyrkan, fått konstens liv, böja vi i andakt våra huvud. I de bilderna förnimma vi något av bibelordets egen höghet och helgd.

— r.

Tre damer i en liten stad...

(Forts. fr. sid. 468.)

Sedan år 1911 är den drivande och inspirerande kraften i barnhemmets styrelse, som uteslutande består av damer, fru Fransiska Löfgren, maka till häradshövdingen i Mellersta Roslags domsaga Ernst A. Löfgren. Fru Löfgren har inlagt utomordentliga förtjänster om barnhemmets bestånd och förkovran. Varje år har hon stått i spetsen för olika anordningar till förmån för barnhemmet. Med sin charmerande och tilldragande personlighet, sitt livliga väsen och sina talanger vinner fru Löfgren oemotståndligt allas hjärtan.

Dotter av dramaturgen Frans Hodell och operettsångerskan Thérèse Paul, har fru Löfgren konstnärsblod i sina ådror, och hennes begåvning gör sig alltid gällande vare sig hon uppträder på konsertestraden eller scenen. Mer än en begåvning på musikens område har också fått värma sig i det milda solskenet, som omger fru Löfgrens personlighet, och påräkna hennes intresse i råd och dåd.

Sedan år 1911 verkar i Norrtälje en lokalavdelning av Röda Korsets kvinnoförening, den andra i ordningen av Sveriges lokalavdelningar, med fru Anna Balkenhausen, maka till apotekaren Rolf Balkenhausen, såsom ordförande.

Lokalavdelningen har till uppgift att förärdiga och tillhandahålla Norrtälje landstomsområde sjukvårdsartiklar.

I fru Balkenhausen har Röda Korset vunnit en insiktsfull, energisk och duglig representant. Hon har helt enkelt varit ovärderlig, när det gällt Röda Korsets sociala verksamhet i fråga om krigets olyckliga följder. Hon stod i spetsen för insamlingen av kläder och livsmedel till de nödlidande i Wien och till krigsfångar i Sibirien, varjämte fru Balkenhausen ombesörjt hjälpsändningar till Tyskland och till Norrland. I förmedlingen av österrikiska och tyska krigsbarn till fosterhem i Norrtälje och Roslagen har fru Balkenhausen likaledes tagit verksam del.

Det är alltså ett omfattande arbete, som under dessa år framgångsrikt utförts av fru Balkenhausen. Såsom offentligt erkännande av sina sociala gärningar har fru B. fått mottaga Svenska frivilliga sjukvårdsväsendets förtjänstmedalj.

Fru Mia Hallin, borgmästaren W. E. Hallins maka, har valt till sin speciella uppgift att bistå tuberkulosens offer. Vid sin ankomst till staden år 1913 blev fru Hallin invald i styrelsen för föreningen Majblomman och är sedan 1914 dess ordförande. Genom sitt årliga hufgåstande av i-majblommans idé och den lilla blommans försäljning kan föreningen stödja flera olika välgörande företag.

Fru Hallin är även skyddsvän för Norrtälje med omnejd i Kronprinsessan Margaretas arbetsnämnd för de blinda.

P. A. MOLIN.

A.-B. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast

MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

Tandköttsfickor, tandborste, tänder

hållas bäst rena med

Dentosal,

som löser sig i vatten och saliv och därför försvinner och icke som andra tandpaster endast uppslammas och kvarstanna i mellanrummen, varigenom Ni har stora möjligheter för att borsta den beläggning, som sitter på tandytorna tillsammans med de olösliga och bindande tandpastorna in i mellanrummen och där befordra uppkomsten av både caries (hål i tänderna) och alveolarpyorrhe (infektionshärdar i tandköttsfickorna, varigenom tänderna så småningom lossna).

Pasta pr tub vanl. storlek 75 öre

Pasta pr tub, 3 ggr vanl. storl. 2 kr.

Pulver pr ask (aluminium) 75 öre

BEDA TAPPER

MODESALONG

Mästersamuelsgatan 6

STOCKHOLM

Barnvagnar

Billigaste priser. Begär vår priskurant.

MALMÖ MARKISFABRIKS

MÖBLERINGS A.-B.

— Malmö —

Använd

i stället för sprit.

Ni ångrar aldrig

om Ni skriver efter vår Meta-katalog och 1 Meta-tablett gratis.

Bränslets egenskaper förvånar envar, och vi skola lämna Eder anvisning på några intressanta experiment, som Ni kan företaga med erbjudna gratis-tablett Trolleri, tycker den, som icke sett det förut. Katalogen innehåller allt om bränslet Meta och härför konstruerade apparater för

toalett, hushåll, resor, sport.

Till salu i parfym-, kemikalie-, järn-, bosättningsaffärer m. fl. och mot post-förskott direkt från oss.

Glöm icke sända in Eder adress till oss, så att Ni får kännedom om denna underbara uppfinning.

Generalagentur för Sverige:
META BRÄNSLE A.-B.
GÖTEBORG

1

No. 1 är

Perekat

INSEKTSPULVER

osvikligt medel mot mal

Erhålles i alla kemikalieaffärer

A. Sandström & Co, Göteborg

Många sjukdomsbakterier, även de som framkalla halsinflammation, influensa och förkylningssjukdomar, intränga i kroppen genom mun och svalg.

Smittofaran ökas där många människor vistas, t. ex. på gatan, på tåget och i spårvagnen, i skolor, teatrar o. d. plaiser.

Ett pålitligt och effektivt verkande skydds- och desinfektionsmedel vid mun- och halssjukdomar särskilt i förkylningstider är

Formamint

som har en behaglig smak och är lätt att använda både för vuxna och barn.

Formamint äger starka bakteriedödande egenskaper och är oundgängligt för talare, sångare och för personer, som röka mycket.

Grundligt prövat och skriftligt rekommenderat av över 12.000 läkare.

Erhålles på alla apotek, i färg- & kemikalieaffärer i glas å 50 tabletter och i glasrör å 20 tabletter (ny förpackning pris kr. 0.90).

Pröv- och broschyr sändas gratis från Aktiebolaget Sanatogen, Kungsgat. 59. Stockholm.

Iduns pristävlan i n:o 16.

DEN 24-de JANUARI

KATTEGATT A

Ö...

I varje brev med lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom det vanliga priset på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Pristävlan n:r 16".

Fixeringsbild i n:o 16.

Här står skutskepparen och röker sin pipa, men vart har däckpojken tagit vägen? Svaren insändas inom en vecka efter tidningens datum. Som vanligt utdelas en barnbok till de tre först öppnade rätta lösningarna, märkta "Fixeringsbild n:r 16".

Lösning

Rebusen i nr 12 lyder: "Under jordskalvet i Amerika skakades skyskraporna men föllo ej i spillror". Prisen, denna gång uppgående till 31:85 vardera, ha tillfallit Magnhild Ohlsson, Eslöv och Aline Oldenheim, Falkenberg.

I hållbarhet och elegans äro PHOENIX

Silke- och merceriserade strumpor de bästa. Gör ett försök och Ni kommer aldrig att använda andra. För damer och herrar i välsorterade affärer.

Engrosförsäljning: **OWESEN & Co, F. WISLÖFF**
Kungstensgatan 3, Stockholm.

A.-B. PER

PERSSONS

STICKMASKINER

överglänsa
alla andra fabrikat.

Svenskt arbete. Svenskt material.
30 års erfarenhet. 20 års garanti.
Säljas på bekväma avbetaln.-villkor till sänkta priser.

A.-B. PER PERSSONS VÄF- och STICKMASKIN

Fack 517. Stockholm 1.

En Läkare skriver: »Vid härvarande Mjöldroppe har jag länge haft tillfälle att konstatera Mellins Foods välgörande inverkan vid digestionsrubningar hos späda barn, och anser jag på goda grunder, att Mellins Food fortfarande står främst av nu brukliga näringsmedel.»

Mellin's Food

— DEN FÖDA, SOM GER KRAFTER —

Prov o. broschyrer sändas på beg. gratis fr. Mellins Food Depot, Malmö

Silo Vitamin-Choklad

Är barnens vän och motarbetar den s. k. Engelska sjuken. Rekommenderas av läkare.
Se upp för efterapningar.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Är inbördes testamente, lagfaret år 1914, fortfarande gällande eller måste det förnyas efter viss tid?

Haro.

Svar: Nej, det behöves icke. Se för övrigt svaret till efterföljande fråga varigenom edra begrepp om testamente och dess "lagfarande" något redas ut.

Fråga: Måste testamente mellan tvenne makar för att vara fullt giltigt lagfaras, eller är det tillfyllest om två personer bevittna detsamma? En minderårig dotter finnes i äktenskapet, kunna makarna ändå göra bestämmelser om att den efterlevande maken (makan) skall "sitta i orubbat bo"? Tillgångarna utgöras huvudsakligen av mindre fastighet. Båda makarna ha syskon. Om bröstarvinge saknas huru fördelas då arvet i detta fall enligt lagen, om ej testamente finnes?

Vore även tacksam att få veta huru testamentet inledningsvis bör formuleras.

Lagoerfaren.

Svar: 1) För ett testamentes giltighet, därest det klandras, fordras, att två ojäviga personer kunna med ed bekräfta att vissa väsentliga fakta förelågo vid tillkomsten av testamentet, först och främst såsom lagen säger "att det testamente då var gjort med sunt och fullt förstånd och av fri vilja". För att styrka detta räcker ej, att två personer bevittna testators namn å testamentet, ja det räcker icke ens, att två personer skriftligen å testamentehandlingen förklara, att "så och så har det tillgått vid tillkomsten av detta testamente", utan dessa två personer måste — fortfarande under förutsättning att testamentet klandras — kunna vid domstol med ed betyga, att den skriftliga förklaringen angående vad vid testamentstillfället tilldragit sig, som ju vanligen återfinnes å testamentet självt, är av dem avgiven och i allo med sanningen överensstämmande. Men nu kan det ju inträffa att någon av dessa personer avlider före den tidpunkt då testamentet göres gällande och för att detsamma ej då skall vara ogiltigt anvisar lagen en utväg att, såsom det heter, för dödsfalls skull få de tvenne vittnena hörda angående tillkomsten av testamentet. Detta sker genom personernas hörande på ed inför domstol enligt vad ovan beskrivits. Ofta, churu oriktigt, kallas

detta förfarande att testamentet "lagfäres".

2. Bestämmelse att efterlevande make skall sitta i orubbat bo (då med nyttjanderätt till viss del av boet) kan träffas även då bröstarvinge finnes.

3. Den efterlevande maken erhåller utom sin giftorätt hälften av den avlidnes kvarlåtenskap. Den andra hälften går till den avlidnes syskon.

Solidar

Tvätt-Extrakt

Doftande
och fin som vårbloster

är tvätten efter behandlingen med Solidar. Detta verksamma, oöverträffade hjälpmedel är numera oersättligt. Märk noga priserna: 52 öre pr 1/1- och 27 öre pr 1/2-paket och att dessa innehålla minst resp. 80 och 160 gr. torr tvål pr paket.

Mot insändande av 3 kr. till Iduns redaktion erhålles omgående fullständigt formulär till testamente jämte redogörelse för dess rättsliga behandling under önskad adress.

Fråga: Har sagt upp min våning den 10 mars för avflyttning 1 okt. I kontraktet står "sex mån. uppsägning".

Värden, som annonserat ut våningen, har, trots min protest, vi-

sat våningen för refl. hyresgäster. Jag har bestämt förbud att någon visning får förekomma före april mån. inträde. Huru säger lagen i dyl. fall? På grund av alla trakasserier hade jag lust att låta honom svara inför domstol för detta beteende, men jag är ovisst om det kan räknas "som störande av hemfriden". Tacksam för Iduns välvilliga svar. "Trakasserad hyresgäst".

Albert Engström om "Djurens liv":

Brehms Djurens Liv är ett klassiskt verk av enastående värde. Dess svenska översättning, pietetsfullt och sakkunnigt tillhörd med de sista laudvinnningarna på området och försedd med det förstklassigaste illustrationsmaterial både i färg, fotografi och teckning, bör ägas av varje svensk, som vill anses i bästa mening upplyst och inom vars ekonomiska räckvidd det ligger att förskaffa sig detsamma. Dess studium lär och fördjupas, intresserar och gläder mer än någon romanförfattares lipsarbete. Köp denna verkliga prydnad för ett bibliotek och låt även dina barn läsa den. Du och de bli bättre och klokare därav!

Albert Engström

Till detta smickrande uttalande av vår frejdade författare, konstnär och naturvän få vi tillägga, att den nya svenska upplagan av det världsberömda verket BREHMS DJURENS LIV kommer att i sin helhet omfattas 15 rikt och förnämligt illustrerade band i smakfull halvfransk bindning. Hittills äro 6 band utkomna, de 5 första innehållande den avslutade skildringen av äggdjurens liv, det 6:te början av fåglarnas; dessa 6 band expedieras omedelbart till nya abonnenter. Pris kr. 35:— pr band. Förmånliga betalningsvillkor. Provhäfte gratis. Subskription kan ske i närmaste bokhandel eller direkt hos förlaget.

A.-B. FAMILJEBOKEN, Vasagatan 7, Stockholm.

Svar: Lagens bestämmelse lyder: "Då lägenheten är ledig till uthyrning, vare hyresgästen pliktig att låta den förevisas å därför lämpliga tider." Huruvida eder lägenhet kan anses varit ledig till uthyrning först fr. o. m. den 1 april särskilt i betraktande av att ni själv sagt upp den tidigare är mycket tveklaktigt.

Huruvida ansvar för hemfridsbrott kan ädömas värden beror på om han emot eder vid tillfället ifråga direkt uttryckt vilja inträng i lägenheten. Har han det gjort kan ni givetvis åtala honom men följden blir säkert i detta fall ett mycket ringa straff.

Fråga: Ser så ofta i min ålskade Idun de utmärkta råd som där givas, att även jag vågar i min nöd ta tidningens godhet i anspråk?

Har i flera år haft olidlig värk runt om höfterna då jag går och står och känner mig dödstrött. Måste ha onaturligt mycket på mig, isynnerhet då jag ligger, det kryper annars och svider i huden. Ju mer jag lägger på mig om natten desto lättare känns det om dagen. Har ingen oro eller ångslan utan orsak. Omedelbart före sängdags måste jag äta kolossalt, eljest suger det, porlar och värker i magen (naveltrakten), blir totalt förstörd hela natten, ej en blund, måste upp att äta fl. ggr. Åter jag mycket på en gång får jag sova, såvida jag ej har mina rysliga svettperioder. Tar då dial, som ger litet sömn. Måste även vara ytterst välklädd om fötterna, blir eljest våldsam värk i magen samt kramp i högra benet. (Blindtarmen är borttagen). Sovrummet måste vara mycket svalt. Det bränner i huvudet som vore det nässlor på hals och kinder då jag vistas i varmt rum eller pratar.

Har sökt flera läkare, samma flera ggr., tagit in mycket medicin, utan bättring. Enl. läkare lider jag av nevroseumatism, dåliga hudnervor och nu sist nervkramp — om jag kan tro det. Är tillrädd absolut vila i ett par år, men det har jag ej tillfälle till.

Efter influensan förra vintern då mitt tillstånd förvärrades, fick jag det rådet, att söka en skicklig homöopat, här i Stockholm, med italiensk metod. Men allt blev mycket värre. Jag led oerhört, mest vid luftombyte. Efter ett halft år rådde han mig sluta, ty till sist blev magen så förstörd att jag ej tålde maten (tål ej dricka kallt vatten) och blev så öm att jag ej kunde bära korsett. Åh vad jag trodde på honom! På

(Forts. sid. 481.)

Plågas Ni av gikt?

Det har på ett sjukhus konstaterats att 89 % av giktpatienterna botas eller bli bättre tack vare bruket av radium. Miradium innehåller radium i de kvantiteter, som av vetenskapen användas emot gikt, reumatism, ischias, nervsmärtor, sjukdomar i ämnesomsättningsorganen, blodbrist, sömnlöshet, dålig aptit och matsmältning samt ålderdomssvaghet. Miradium rekommenderas av läkare och begagnas på sjukhus.

Miradium-salt, -pastiller och tabletter erhållas å apoteken. Kr. 6.50 pr. burk. Utvärtes användes Miradium-salvan å Kr. 3.50 pr tub. Genom att skriva till Miradium-officinen, apoteket Vasens apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm, skickas boken om radiums verkningar gratis.

Begär uttryckligen Miradium och se efter att Ni får Miradium och ej en tarvlig efterapning.

Nyss förtvivlad — i ett nu glad

och nöjd, redo att deltaga i vilka muntra nöjen som helst — se där den verkan ett par Globoidtabletter kan ha på Eder sinnessämning. Nyss svar huvudvärk och nervsmärtor — nu välbefinnande och levnadslust!

Globoid är det ofarliga, smärtstillande medel vetenskapen länge sökt och som Ni ständigt bör hava till hands.

Ni kan taga det utan risk, och det kan icke bli tal om missbruk. Globoid är absolut ofarligt. Tabletterna ha ingen besvärande smak och genom sin form äro de lätta att intaga.

Globoid säljes (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av kr. 2:30 och 1:25 pr flaska.

KUVERTNYSILVER

NICKELFABRIKS A-B. GOTTFRID CARLSSON
ESKILSTUNA

Våra kuvertartiklar äro sedan 30 år erkända såsom varande bland marknadens förnämsta.

NÅGRA VARMA ÄGGRÄTTER.

Påskan är nu över, och vi ha åter fått smak för de färskas äggen, som den dyrare årstiden tvingat oss att undvara en längre tid. Äggen har — som väl är — sjunkit betydligt i pris, så vi kunna nu med gott samvete åter använda dem. Våren är därtill äggens bästa tid även med avseende på smakens finess. Knappast något annat födoämne är så lätt tillagat som ägg, och det kan också tillagas på en mängd olika sätt, vilket allt gör att husmödrarna med glädje hälsa detta nya tillskott i vårens matsedlar.

Det kan kanske därför vara på sin plats att ange några utförliga recept på goda äggrätter. Nedan följer några förslag på varma äggrätter lämpliga för frukost eller lunch-bordet.

Ägglåda med böckling.

Ägg på gratinerad spenat (för 6 pers.).

300 gr. spenat, salt, 2 msk. stöta skorpor, 1 msk. riven ost, 100 gr. smör, 3—6 hårdkokta ägg.

En omelettélåda bestrykes med smör. Spenaten rensas, sköljes och lägges i lådan jämte flockar av smör, stöta skorpor och riven ost. Lådan sättes in i medelvarm ugn c:a 15 min., eller tills spenaten är mjuk. De hårdkokta äggen skalas och skäras mitt itu genom att man sticker in en spetsig kniv och därmed uddar kanterna, som bilden visar. Ägghalvorna ställas på spenatbädden, och rätten serveras varm.

SASOL Skönhetsinstitut och läkare använda och förorda den medicinska skönhetsvälen **SASOL-TUÅLEN**

Säljes å apotek och välsorterade affärer å 75 öre och 1:25.

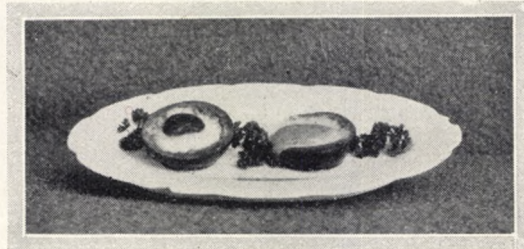
Ägg i tomathalvor (för 6 pers.).

3 tomater, salt, vitp., 6 ägg.
Tomaterna, som böra vara ganska stora, skäras mitt itu och holkas ur samt beströs med salt och vitp. De ställas på eldfast fat och försiktigt låter man ett sönderslaget ägg glida ner i varje tomathalva. Äggen sätts in i ugnen, tills vitan stannat; rätten serveras varm (se bilden).

Ägg i tomathalvor kunna serveras med stekt lök. Antingen steker man då portugisisk lök hel eller i skivor och placerar den mitt på serveringsfatet med de fyllda tomathalvorna i krans omkring.

Ägglåda med böckling (för 6 pers.).

4—6 böcklingar, 6 ägg, 1 msk. smör.
En omelettélåda bestrykes med smör. Böcklingen rensas, flås och befrias från ben. Filéerna läggs i omelettélådan, och försiktigt placerar man sönderslagna ägg ovanpå, så att gulan bibehåller sig hel. Lådan sättes in i medelvarm ugn, tills ägg-

Ägg i tomathalvor.

vitan nätt och jämnt stannat (se bilden). Får äggen stå för länge i ugnen förlorar rätten i värde, ty äggen få på inga villkor vara hårda.

I stället för böckling kan man använda andra härför lämpliga saker t. ex. rökt kolja, skivor av rökt skinka eller lax, stekt svamp, rensade sardiner eller ansjovis, förvälld spenat m. m.

Ägg i skinksås (för 6 pers.).

150 gr. rökt skinka, 2 msk. hackad portug. lök, 1 msk. smör, 100 gr. mjöl, ½ lit. mjölk, vitp., 3—6 hårdkokta ägg.

Skinkan skäres i små tärningar, smöret fräses med löken i en kastrull, skinkan tillsättes, och när den är lätt bräckt, strör man på mjölet och späder med mjölk tills stuvningen blir lagom tjock. Den smaksättes med vitpeppar och lägges upp på varmt serveringsfat. Äggen skalas, skäras i halvor och dessa läggs med gulan upp omkring eller i stuvningen. Äggen kunna garneras med ett par strimlor av rökt skinka eller en tunn hoprullad skiva samt med persilja.

I stället för skinka kan man smaksätta stuvningen med senap, hackad ansjovis eller dylikt.

Ägg med makaroner och tomatsås (för 6 pers.).

6 ägg, 30 gr. smör, 150 gr. små makaroner, vatten, salt, 1 msk. riven ost.

Tomatsås: 50 gr. smör, 100 gr. mjöl, buljong, 2—3 msk. tomatpuré, salt, vitp.

Makaronerna kokas mjuka i rikligt med saltat vatten, silas upp och få rinna av väl.

Till tomatsåsen fräses man smör och mjöl i en kastrull och späder på med buljong och tomatpuré, tills såsen blir lagom tjock. Den smaksättes väl med salt och vitp.

På ett varmt serveringsfat häller man tomatsåsen. I denna lägger man stora flockar av kokta makaroner, som plattas ut i form av runda kakor lagom stora för att ett stekt ägg skall få plats på varje. Makaronibädden beströs med riven ost. Äggen stekas i smord panna, formas vackert runda med ett glas eller ett lagom stort kakmått och läggs ett på varje makaroniplatta.

Ägg i crouton (för 6 pers.).

3 franska bröd, 40 gr. smör, 1 liten burk kaviar, 6 ägg.

Bröden klyvas och holkas ur. De penslas med smält smör och sätts in i medelvarm ugn att rostas. När de svalnat av något bestrykas de i botten med ett tunt lager kaviar. Ett ägg slås försiktigt i varje brödhälva, dessa ställas på plåt och sätts in i ugnen, tills vitan stelnat.

Det elektriska hemljusbadet bör finnas i varje hem mot

FÖRKYLNING. REUMATISM.

ELEKTR. AB. SIEMENS-SCHUCKERT STOCKHOLM

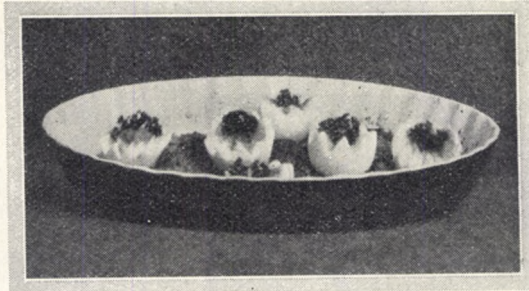
Pris 75 kr.

Kaviar kan utbytas mot rensade räkor jämte hackad dill, hackad ansjovis, frästa skinktärningar, rökt sill eller böckling, brynt lök upplandat med tomatpuré el. d.

Ägg i brödkrans med stekt svamp (för 6 pers.).

Ett vetebröd, 6 ägg, 1 burk champinjoner, 40 gr. smör, 1 kn. hackad persilja.

Vetebrödet skäres i c:a fyra centimeters tjocka skivor; dessa tagas ut med runt mått av ett vanligt dricksglas diameter, och utvändigt putsas brödet av jämnt, så att man får en brödring av en cm:s tjocklek. Sex sådana ringar placeras på smord plåt och rostas i ugnen. När de svalnat något, häller man försiktigt ett ägg i varje ring. Dessa gräddas, tills vitan stannat och läggs upp på varmt serveringsfat. Champinjoner hackas fint, fräses i smör tillsammans med finhackad persilja och strös på varje ägg.

Ägg på gratinerad spenat.

IDUNS KÖKSALMANACKA (19—25 april).

SÖNDAG. Frukost: Petits-choux med kalvbrästsstuvning. Kokta ägg; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Näs-selkål med förlorade ägg. Kokt sik med smält smör, hackat ägg och potatis. Rabarbertårta med maräng och vaniljsås.

MÅNDAG. Frukost: Stekt sill med brynt lök och grädde sat potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Skinkfärs med makaroner och tomatsås. Blåbärskräms med gräddmjölk.

För hemmets

bestånd även vid familjefaderns eventuella bortgång erbjuder en livförsäkring full trygghet. Den bör dock tagas i ett solitt livbolag med starka fonder. Ett dylikt är

Allmänna Lif

försäkringsbolaget

Strandvägen 5 A. Stockholm.
Begär prospekt och upplysningar.

KARLSONS KLISTER
lagar allt som brister

NITORS BONVAX

REKOMMENDERAR SIG SJÄLV.

Tekn. Fabriken NITOR A.-B., Stockholm

Då Ni skall köpa Matsilver

fråga efter
NYSILVERFABRIKEN STAR'S
I Stockholm
tillverkningar.
Finnes hos varje juvelerare.

Gratis
kan Ni uppvärma
Eder vika eller vjning
med överlägsna och
medelst kokspisen.

"MALCUS"
Begr. M. karolog. Sändes gratis.
A.B. MALCUS HOLMQUIST, Halmstad

Stockholms Nya Järnsängfabrik.
Rekommenderar sina tillverkningar av
Järnsängar, Sängkläder, Ottomaner,
Comfort-soffor, Täcken, Kuddar såsom
varande de bästa i handeln förekom-
mande. Kontor & Utställning: Norr-
landsgatan 16, Stockholm. Telefoner:
7856. 12992. Norr 7181.

Kom ihåg
att
CARL BROSTRÖMS
Ättiksprit o. Vinättika
stå högst i kvalitet.

Pellerins
står
kvalitativt
högst

tack vare
smörtlikande
arom och
konsistens

Bättre
fabrikat
står icke att
upptriva.

Kockums

GASKÖKSUGN

är husmoderns ideal.

Försäljes av Hrr Järnhandlare och Gasverk. Kockums
Jernverk, Kallinge. Försäljningskontor: Stockholm,
Drottninggatan 57, 3 tr., Göteborg, Magasinsgatan 22. △

TISDAG. Frukost: Smörgåslåda; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Fiskkroetter med räk-sås. Syltomelette.

ONSDAG. Frukost: Inlagd stekt strömming med stuvad potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Sjömansbiff. Kokta katrinplommon och aprikoser med grädd och småkakor.

TORSdag. Frukost: Färsfylld lök; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Spenatsoppa. Märgpastejer.

FREDAG. Frukost: Ostomelette. Sillsallad; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Persiljefyllda kalvfärsrullader med potatis. Frasgelé med enkla plättbakelser.

LÖRDAG. Frukost: Pannbiff med potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Kokta gösfiléer med fin fisksås och potatis. Polynéer med chokladskum.

Rabarbertårta med maräng (för 6 pers.). 225 gr. smör, 50 gr. sötmandel, 50 gr. socker, 225 gr. vetemjöl.
Till fyllning: 3/4 kg. färsk rabarber, 150 gr. socker.

Marängmassa: 3 äggvitor, 150 gr. socker. Smöret röres med socker och skällad och riven mandel. Vetemjöllet tillsättes, och degen ställes ut att kallna.
Rabarbern sköljes, (skalas om så behövs), skäres i bitar och lägges tillsammans med sockret i en kastrull. Blandningen kokas upp och ställes att kallna. En tårtform med lös botten beklädes i botten samt på sidorna till ett par cm:s höjd med mördegen. Ett smörpapper lägges, så det täcker degen, och torra gula ärter fyller på, så att degen på kanterna under gräddning hålles kvar. När degen är halvgräddad, avlägsnas papperet och ärterna, och degen gräddas färdig. När tårtan svalnat av, borttages ringen på formen och bottenplattan med tårtan placeras på en plåt. Rabarbern breddes ut över botten, och marängmassan, som tillagas på vanligt sätt, spritsas ut i stora toppar ovanpå. Tårtan sättes in i svag ugnsvärme, tills marängen blivit rostfärgad. Den tages då ut, får svalna av något, skjutes över från metallplattan på tårtskål och serveras ljum med vaniljsås.

Skinkfärs med makaroner (för 6 pers.). 200 gr. små makaroner, vatten, salt, 200 gr. rökt skinka, 400 gr. kalvkött, 50 gr. späck, 2 1/2-3 kkp. mjölk, 2 ägg, salt, vitp.
Makaronerna kokas mjuka i rikligt med saltat vatten, silas och få rinna av väl. Skinka,

kött och späck drives fem gånger genom köttkvarn. Färsen arbetas väl tillsammans med de söndervispade äggen, mjölken, som tillsättes i små portioner, samt kryddorna. Makaronerna blandas in i färsen, som lägges i väl smord och bröad form. Denna fördes med lock eller bindes över med smort papper och kokas i vattenbad 1-1 1/2 timme. Den stjälpes upp och serveras med tomatsås och potatis eller med grönsaker.

Smörgåslåda (för 6 pers.). 6 små ostsmörgåsar (på vitt bröd utan kanter), 6 små korvsmörgåsar (på mörkt bröd utan kanter), 2 ägg, 1 kkp mjölk, salt, socker, 1 msk. hack. persilja.

Beredning: En avlång omelettform smöras, däri lägges omväxlande ost och korvsmörgåsar, tills botten är täckt. Därefter slås äggstanningen över och lådan gräddas hastigt i varm ugn. Serveras varm.

Märgpastejer (för 6 pers.). 100 gr. vetebröd, 1 del. god mjölk, 100 gr. märg, 1 1/2 äggula, socker, kanel, vitp., salt, 1/2 kkp sultarussin.

Mördeg: 100 gr. smör, 100 gr. mjöl, 1/2 ägg. Vetebrödet skäres i tärningar, blötes i mjölk samt kokas till en gröt. Märgen sköljes, hackas fint, blandas med vetebrödet jämte äggulor, kryddor och russin.
Av mördegen beklädes 12 små veckade formar, smeten lägges i och pastejerna gräddas i medelvarm ugn samt serveras varma.

Frasgelé (för 6 pers.). Skalet av två citroner, och 1 apelsin, saften av två citroner, 2 del. vitt vin, (1 spetsglas marasquinlikör) vatten, 100 gr. socker, 6 blad gelatin.

Beredning: Citronsafte, vin, vatten, socker (tillsammans 6 del.) blandas, det rivna citronskalet tillsättes samt det sköljda och i kok. vatten upplösta gelatinet. Blandningen vispas hårt tills den svalnat och fradgat sig, då den slås i en geléskål. Den serveras efter 2-3 tim. antingen tillsammans med småkakor eller med konserverad frukt.

Polynéer. 100 gr. smör, 100 gr. mjöl, 30 gr. socker, 3 bittermandlar.

Fyllning: 1 ägg, 100 gr. socker, 80 gr. sötmandel.
Smör, mjöl, socker och skällad och riven bittermandel arbetas tillsammans till en smidig deg, som sättes ut att kallna.

Till fyllningen vispas ägg och socker, tills blandningen blir vit och pösig, då tillsättes den skällade och rivna mandeln. Små veckade formar smörjas och beklädes tunt med mördeg; de fyllas med en tesked av mandeldegen, och överst lägger man ett kors av tunt utsporrad mördeg. Bakelserna gräddas i medelvarm ugn.
Av denna sats blir c:a 18 polynéer.

Hans Majestät Konung Georg
V:s av England hovleverantör.

BOVRIL

är en sammanfattning av det bästa i prima nötkött i starkt Kondenserad form.

Ett försök med Bovril skall övertyga Eder om dess förträfflighet bättre än allt vad som kan sägas därom.

YSTA B BRÖD
Inregistrerat Varumärke.
med detta märke
bör finnas på varje smörgåsbord.
säljes i alla förstklassiga matvaruaffärer.
Tillverkare:
A.-B. FÖRENADE BAGERIERNA
— Ystad. —

Universalverktyg
av stål, härdat.
N:o 560.

Hammare, yxa, hovtång, rörtång, träдавbitare, koffot, skruvmejsel kombinerade; av nytta för hushållet, lanbruket, automobilerna, motorbåten etc.
Pris pr styck för 25 cm. längd Kr. 5: 50
Finnes till salu hos järnhandlare samt hos fabrikanten:
BERGS BOLAG. ESKILSTUNA.

SOLO-KAFFE
FRÅN
A.B. MALMÖ
KAFFEKOMPANI
ÄR DET BÄSTA
JAVAKAFFET.

Fyrtornets Konserver
för smörgåsbordet
rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås.
FYRTORNETS SARDINER.
KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja.
APTITBITAR, VINGASILL i diil.
Fyrtornets märke garanterar högsta kval. Tillse att "Fyrtornet" finnes.

Tvätt- & Strykinrättningen
EXCELSIOR
Birger Jarlsgatan 35
STOCKHOLM
Namnanrop "EXCELSIOR".

Glöm ej att skaffa Eder
Iduns Kokbok!

Edert bord **DIRIGOLD**
får varje dag en fästlig prägel om Ni använder

Egna utställningar i Stockholm, Hälsingborg och Örebro.
A.-B. ALCOMETALLER, ÖREBRO

Av SANGALLA té

rekommendera vi

våra kända märken

"Pekoe Souchong"

"Imperial", "Ordinary"

i originalförpackningar.

PERCY F. LUCK & Co.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Dagligen färskt

i Stockholm, med omnejd

SKÅNEBAGERIET

Tel. 16. LILJEHOLMEN. Tel. 16.
Grundlagt i Ystad 1869, förflyttat till Stockholm 1921.

Varhållst någon yta mist sin glans, polera med

FULGENTIN

Till salu i varje färghandel. Pris 1 kr. pr flaska om cirka 200 gram.

Astra-Maltos

välsmakande, lättsmält näringsmedel för barn, digivande mödrar och konvalescenter.

Förordas av läkare.
1/2 burk Kr. 3:25
1/2 " " 2:—

Hushållsförpackningar Kr. 5:—.

Försäljes å apotek, tekn. och speceriaffärer.

God Ost

till billigt pris.

AXEL BOIVIE,
Jakobsgatan 12 — Stockholm.
Tel.: 590. Norr 6418. Norr 9912.

TILLERKÄNDA
GULDME DALJ
1924

**UPSALA ÅTIKSFABRIKS
ÅTIKSPRIT
& SLOTSSENAP**
ÅRO DE FÖRNÄMSTA I MÅRKNADEN

grund av rekommendationerna. Han hade botat så många.

Jag är 46 år och sköter ett litet hem, utan hjälp. Har legat vid brunnsort om somrarna hos föräldrarna och fått elektr. ljusbad. Har då varit mycket bättre på hösten, men nu ett år har det varit mer än svårt. — Jag vet inte hur jag skall kunna stå ut.

Vad kan det bero på, att, då jag fått salta bad, halvbad, violetta strålar, får jag fruktansvärda plågor, jag tror i huden? Blir som besatt av yttre oro, om jag så får uttrycka mig.

Finnes det någon av Iduns läsarinnor som lidit av samma magplåga och blivit bättre? Vore djupt tacksam om hon av barmhärtighet ville delgiva mig bote-medlet.

Coué-metoden hjälper mig icke. Kan jag låta d:r Hiller hypnotisera mig? Har aldrig sökt honom.

Levnadsstrött.

Svar: Efter er skildring att döma tyckas alla de kurer, ni genomgått, varit så gott som av noll och intet värde. Det är då knappast tänkbart, att ett skriftligt råd om botemedel skall kunna befria er från besvär. De enda sakkunniga äro väl (nerv-)läkarna, men dessa tycks ni ju rata för att i stället välvilligt lyssna till homöopater.

Frågan om hypnotism besvaras jakande. I en sådan behandlingsmetod ligger ingen fara, såvida den utföres av sakkunnig person (som i detta fall).

Fråga: Tänkte härmed fråga om någon av Iduns många läsare eller läsarinnor blivit botad för kronisk äggvita? Undertecknad har haft denna åkomma i 12 å 14 år, närmar mig nu de femtio åren. Intresserad Idunläsare.

Svar: Själv lider jag ej av äggvita men är bekant med en person som sedan sitt 25—30:de år ständigt haft små äggvitämängder i sin urin. Denna person är nu upp emot 70 år och är lika spänstig som någon 50-åring. Detta bevisar ju att kronisk äggvita i och för sig ej behöver betyda någonting för hälsan. Att döma av den relativt långa tidsperiod, som ni "lidit" därav, tycks den vara av samma beskedliga art som ovannämnda persons.

Gentemot äggvita av mer elakartad karaktär, åtföljd av huvudvärk, svullnad kring ögonen o. s. v.) är att iakttaga hygienisk-dietiska föreskrifter.

Fråga: Finns det någon biografi över författaren Ragnar Jändel? Kanske några uppgifter i någon tidning el. d.?

Medlem i studiecirkel.

Svar: Ragnar Jändel är en ganska ung författare, 30 å 32 år. Hans två senaste böcker äro utgivna på Tidens förlag. Han är religiöst betonad i sina skrifter. Någon biografi över honom finns inte men sänd adress skola vi skicka ett tidskriftsnummer där en uppsats om honom finnes.

Fråga: Vi ha på en konstutställning i landsortstad köpt tre stycken oljemålningar signerade: 1) G. Rogil, 2) O. Breton, 3) Nancy G. (?). Kan Idun lämna några upplysningar om nämnda konstnärers nationalitet och ålder, samt om deras alster anses värdefulla?

Konstlärare.

Svar: O. Breton är en fransk målare f. 1827 död 1906. Känd som banbrytare för det moderna friluftsmåleriet. Scener ur lantlivet.

De andra två namnen äro antingen misstolkade eller också av mycket obskyra målare. Några upplysningar om dem står ej till att få.

Fråga: Var kan man få köpa katalog över Gustavianska möbler? Jag har en soffa i nämnda

KLENA BARN

i alla åldrar återvinna snabbt genom en Emulgon-kur hälsa och krafter.

A-Vitaminernas stora betydelse för kroppens tillväxt är ett vetenskapligt bevisat faktum.

I Emulgon ingår icke blott fysiologiskt kontrollerad A-Vitaminrik fiskolja i konstant och tillräcklig mängd, utan Emulgon innehåller dessutom

Phospho-Ergon och Kalk,

tvänne ämnen, vilka i förening med A-vitaminerna äro av utomordentligt stort värde för en svag organism och speciellt för barn.

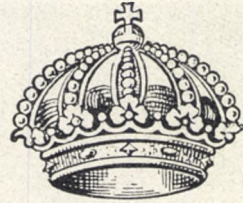
Lida Edra barn av

**Aptitlöshet
Blodbrist
Skrofler och
Allmän svaghet**

bör Ni utan uppskov låta dem genomgå en Emulgon-kur.

Emulgon fås på
alla apotek i orig.
fl. å 200 och 1000 gr.

FÖRESTÅNDARE FÖR LABORATORIET: PROFESSOR THOR EKECRANTZ, STOCKHOLM.

Saisonens

Pariser-Nyheter

i

**SIDEN, YLLE- och
BOMULLSTYGER**

nu

inKOMNA.

AB John V. Löfgren & Co.

KGL. HOFLEVERANTÖRER

• FREDSGATAN 3 • STOCKHOLM •

Sveriges äldsta och största specialaffär i siden- och ylletyger.

Grönsaks- och Blomsterfrö, Rotfruktsfröer, Blomsterlökar för vårplantering samt Trädgårdsredskap.
GÖTEBORGS FRÖHANDEL
 Södra Lar mgatan 4 A, Göteborg.
 Telefon: 5932, 10984.
 Rikt illustrerad katalog gratis och franko.

Snöblekning
 Linnenvätt för hushåll och restauranter torkad ute i vårsolen utföres förstklassigt av

Essinge Ängtvätt
 Tvätt- & Strykinrättning.

H. M. Konungens Hovleverantör.
 Leverantör till:
 H. K. H. Hertigen av Södermanland.
 H. K. H. Hertigen av Västergötland.
 H. K. H. Hertigen av Nerike.
 Telefoner: Stockholm: 336 42.
 Essingen 12.

stil men är ej säker på att ryggsstödet är riktigt stilenligt.
Prenumerant.
 Svar: Det finns en bok, Svensk Rokoko, utgiven av Nordiska museet, som avhandlar både möbler och porslin etc. från Gustavianska tiden. Den kostar 3:75.
 Fråga: 1) Har resultatet av spetsstävlingen publicerats redan i Idun, i vilket nummer?
 2) Huru rengöra galvaniserad zinkplåt från rost. *En vetgirig.*
 Svar: Resultatet är infört i Idun nr 14. 2) Om rostfläcken är nyligen påkommen, gnider man den med en kork doppad i bom- eller matolja. Gammal rost borttages med en deg bestående av pulveriserad trippel, svavelblomma och matolja. Den får ligga på t. ex. över natten och poleras sedan bort, varefter man putsar zinken med 1 del. vatten, 1 del. fotogén och 1 del. saltsyra. En trasa doppas i blandningen och sedan i fin skursand. Efter skurningen sköljes med varmt vatten och torkas väl.
 Fråga: Var skall man finna litteratur till föredrag om svenska flaggan?
Intresserad.
 Svar: Vår Flagga av amiral J. Hägg är en bok ni kan ha nytta av. Så finns det en tidskrift, Vår Flotta, där det nog förekommit uppsatser om svenska

flaggan. Ni bör även läsa uppsatsen om Flaggan i Nordisk Familjebok.
 Fråga: Sedan oktober ägare av balkong åt söder går jag nu och funderar över vad jag skall ha som växer härligt och gläder oss hela sommaren. Krasse är bra, men jag ville nu försöka med flera sorter och liksom pretentiösare då vi begåvats med södersol. Utanför Savoy Hotel i Malmö blommade i somras några blå strävbladiga trevliga blommor. Tycker mig tro de heta petunier. Äro sådana svåra? Mina lådor äro 15 cm. breda och 15 cm. höga. Tacksam för goda råd.
Naturdyrkare.
 Svar: Petunier böra kunna gå utmärkt bra. Andra växter, som passa för balkongträdgård, äro skära slingerpelargoner och andra slag av pelargoner, särskilt den grannt röda, heliotrop, penséeer och reseda samt rosenbönor intill väggen. Men skaffa er kraftiga, väl skolade plantor, och sätt ej ut dem för tidigt, ifall det skulle bli frost. Och undvik den rysliga blandning av färger som man emellanåt ser på balkonger t. ex. krasse i starkaste eldrött och blekskåra pelargoner tillhoppa. Sådant är smaklöst.
 Fråga: Vilka blommor innefattas i orden "Flora Svecica"?

Bara våra vilda blommor eller även våra sädeslag och fruktträdslommor? Finns någon bok eller planscher med dessa färglagda och i naturligt storleke? Har hört att i skolorna finnes härliga planscher. Hur skulle man kunna få låna sådana att se på några timmar för ett visst ändamåls skull.
Naturdyrkare.
 Svar: Flora Svecica betyder svensk flora och bör således omfattas alla vilt växande blommor i Sverige. Ett utmärkt arbete med färglagda planscher över de vanligaste vilda växter finns i bokhandeln till ett pris av 4 kronor. Växterna äro i naturligt storlek och vackert utförda. Arbetet heter Våra vanligaste växter. — Beträffande skolplanscher, kan ni alltid höra efter i någon skola
 Fråga: Jag har en ren och frisk hy men ganska ömtålig, och som efter tvättning kännes torr. Vilken tvål bör jag använda? Har provat flera av de i marknaden mest bekanta tvålarna, men ej funnit någon som är lämplig.
Mademoiselle X.
 Svar: Alla, som ha en frisk och vacker hy, bör för att bibehålla densamma använda sig av en ren neutral tvål, fri från alla främmande tillsatser. En tvål som uppfyller dessa anspråk är Tefaltvålen. Den är mild och behaglig med kraftig löddringsförmåga även i hårt vatten samt ytterst välgörande för huden.
Hudspecialist. (Annons)

om de låna ut dem. Troligen är det lättare att få komma till skolan och ta dem i betraktande där.
 Fråga: Vi disponera för en resa tiden 15 juli—15 aug. och 1,000 kr. och vilja vi naturligtvis på ett lyckligt sätt utnyttja både tid och pengar. Är det för varmt att denna tid vistas i Nizza, Monte Carlo eller trakterna där omkring? Hur mycket får man beräkna pr dag och person i ett gott hotell? Tacksam för några adresser och — om möjligt — ungefärligt pris — gärna å något skandinaviskt hotell. Är det mycket dyrt i Lido, utanför Venedig? Vilket hotell där med överkomligt pris? Blir manne en fransk badort dyrare?
Herr och Fru X.
 Svar: Ni avrådes absolut från att den tiden av året resa till Rivieran eller Venedig (Lido), dels därför att det då är för olidligt hett där för nordbor och dels — och detta är det förnämsta skälet — därför att 1,000 kr. omöjligt kunna räcka för två personer med så lång resa och en månads bortovaro. Välj hellre Belgien, dit är resan inte så lång och där har ni det både billigt och bra, och där är det ofantligt mycket att se. Res över Holland utan att göra något egentligt uppehåll där, men se både Ant-

werpen och Bryssel samt slå er ned i t. ex. Ostende för att se och njuta av kontinentalt badliv. Vill ni sedan ha en billigare badort finns det fullt med mindre sådana utefter kusten med spårväg emellan. Man kunde förra året leva i Belgien på goda hotell för 5 kr. (svenska) pr dag och person och det är nog ej dyrare i år. Adresser i Belgien: Hotel Terminus, Antwerpen (nära järnvägen), Hotel Cécil, Bryssel. Hotel Terminus Maritime, Ostende. Alla goda och ej dyra.
 Utefter franska kusten är det också en massa badorter, men dagskostnaderna i Frankrike dyrare. Ett par mindre badorter i Normandie äro Veules-les-Roses, Seine Inférieure och Arromache, Calvados. I Bretagne Saint-Cast. Ett bra och ej dyrt hotell i Paris, om ni kommer dit, är Hôtel Prince Albert med centralt läge.
 Fråga: 1) Kan någon av Iduns i kökets hemligheter erfaren läsarinna giva mig svar på följande frågor:
 1. Huru skall enligt "konstens regler" en biff resp. kotlett stekas? Jag har lärt mig att man först steker ena sidan halva stektiden och sedan vänder biffen och steker andra sidan tills den är färdig. Jag brukar också "bulsa" köttbiten med en liten träklubba

Varför kassera fjolårets stråhatt?

Colorite är en komposition, som i sitt ursprungsland — Amerika — blivit enastående populär inom den del av damvärlden, där man vill vara "tip-top" men på samma gång måste iakttaga sparsamhet. Själva arbetet med påstrykningen är det enklast tänkbara, och en flaska Colorite räcker till en hatt av stora dimensioner. Den obetydliga kostnaden bör locka Eder att göra försöket. Märk väl, att Colorite ej får förväxlas med andra i handeln förekommande hattfernissor.

Om Eder stråhatt från förra säsongen har chagerat i färg eller på annat sätt blivit medfaren av sol och regn, behöver Ni absolut ej betrakta den som "utrangerad". Med tillhjälp av stråfärgningsmedlet COLORITE kan Ni på kort stund få den som ny med fraich kulör och ursprunglig glans. Ni har blott att bestryka stommen med Colorite som tor- kar snabbt och är synnerligen motståndskraftigt mot både regn och sol.

"Min fjolårshatt har nu blivit ännu vackrare."

Er personliga färgsmak kan Colorite också tillfredsställa. Colorite finnes nämligen att få i 16 olika delikata färgnyanser, bland vilka Ni kan utvälja den, som bäst passar Ert utseende eller Eder kläddräkt eller motsvarar gällande modefärg. Med varje flaska följer en påstrykningspensel, enkom gjord för ändamålet.

Colorite

Finnes i varje färghandel.
 Pris pr flaska med pensel 1 kr.

Varnas för efteröppningar.

För
kvinnlig charme

Kan Ni tänka Eder en vacker, behagfull kvinna använda en dålig tvål? Knappast. Oavsett det fullkomligt omöjliga i, att hon då skulle bibehålla sin vackra hy ofördärvad. Nej, Ni kan vara övertygad om, att hon valt och valt noga, innan hon korat sin favorittvål. Att hennes val därvid föll på ERASMIC ÖRTTVÅL är förklarligt på grund av dess absoluta renhet, dess välgörande inverkan på huden och dess utsökta doft av violer.

ERASMIC ÖRTTVÅL kostar endast 75 öre.

PEERLESS
ERASMIC
ÖRT-75 TVÅL
öre

Holeproof
Silkesstrumporna

Ni kan numera förskaffa Eder Amerikas mest omtyckta silkesstrumpor "HOLEPROOF". Deras vackra glans och hållbarhet göra dem billiga, jämförda med andra fabrikat. Godtag ej efterapningar utan fordra varumärket, som återges i annonsen. "HOLEPROOF" tillhandahålles i flera kvaliteter och färger för såväl damer som herrar.

HOLEPROOF HOSIERY COMPANY
Milwaukee, U. S. A.

Engrosnederlag hos: **RUD. DEGERMARK**
Kungsgatan 70, Stockholm

Välj, men
Välj det bästa!
Välj "FAVORIT"
Vandenberghs
SMÖRBLANDAT MARGARIN

Fluor

ARBOGAMARGARIN

3 viktiga punkter om

1

SMAKAR

SMÖRBLANDNING
"MEJERIT"
VÄXTMARGARIN
"VÄXT N° 1"

GRÄDDMARGARIN
"ALFA-KO"
VÄXTMARGARIN
"VÄXT N° 1"

GRÄDD "ALFA-KO"

2

BRYNER

3

BAKAR

SOM SMÖR

för att få den mörare. Nu säger min man, som under sin "Sturm- und Drangtid" ätit på restaurang, att detta steksätt fördärvat det goda köttet. Någon bultning får ej ske och biffen skall stekas så att först lägges den att steka på ena sidan medan man räknar till 50 och sedan på andra sidan tills man räknar till 50 på nytt och därefter vänder man än en gång och räknar till 50, och så är biffen färdig. Ett dylikt steksätt tycker jag påminner om exercis. Kan det vara förnuft däri?

2) Min man påstår att kaffet skall "bryggas", varmed han menar att det skall läggas i en liten tygpåse och varmt vatten hällas på men att kaffet ej skall kokas som man alltid förr gjort. Jag tycker att det "bryggda" kaffet smakar så tunnt och kraftlöst och så går det ju åt minst 3 gånger så mycket därav. Är det icke riktigtare att på gammalt sätt koka kaffet? Och vad säger man om att sätta till litet cikoria e. d. för att få kraftig smak på kaffet?

3. Vilket är riktigtast, att, sedan krager och manschetter och andra stärksaker legat i blöt i 2 dagar, först tvätta sakerna och sedan koka ur stärkelsen eller att först koka ur stärkelsen och sedan tvätta? Jag tror att stärksakerna slitats mindre av det senare sättet. *Nygifta fru Karin.*

Svar: 1) Er man kan till en viss grad ha rätt, ty om man köper själva filén, det dyraste och bästa köttet till biff, kan man undvika bultningen, men annat biffkött måste bultas på ömse sidor, sedan biffarna äro tillskurna. Man bör också förvissa sig om att köttet hängt nog länge efter slaktningen, ty det spelar en stor roll för dess morhet. När man sedan skall steka biffarna efter vederbörlig förberedelse, skall pannan vara väl upphettad (långsamt), innan smöret lägges i, och detta brynas något innan köttet nedlägges. Det vanliga är att steka biffarna i minut på vardera sidan på livlig eld, sedan vispa ur pannan med kokt vatten till sås att hålla över biffarna. Om man vill ha lök bryns den till sist. Att komma upp till restaurantteknik går inte i första taget. — Ni kan ju prova både nu nämnda stekningsätt och er mans Sturm- und Drang sätt, så får ni se vilket han tycker bäst om.

2) Naturligtvis är bryggat kaffe allra bäst, men, som ni säger, går det tre gånger så mycket kaffe åt. Det finns nu i handeln kaffeapparater, som man sätter på att koka. Då vattnet kokar upp sköljer det igenom kaffebehållaren och det blir ett utmärkt kaffe. — Om man kokar kaffet på vanligt sätt, får man vara noga med att ingen gammal sump ligger kvar i pannan. Kaffet pålägges strax innan vattnet kommer i kokning, eller om det redan kokar, lyftes pannan av, medan man ilägger kaffet, annars kokar det över. Kokas sedan 5 à 6 min. Cikoria skadar ej i ringa mängd, det ger kaffet stark och vacker färg samt kraftig smak.

3) Stärksaker blötas grundligt ur i kokande vatten, så att all stärkelse går ur, innan de sedan tvättas och kokas som vanligt.

Reumatism

Kvalfulla reumatiska och andra smärtor få ögonblicklig lindring vid användning av några droppar av Sloan's Liniment. Det verkar som trollkraft — ingniddning obehövl. Fås på alla Apotek.

Springmadrasser

för alla ligg- o. sittplatser.

Bildynor - Stålmöbler

Bord, Stolar och Taburetter. Försäljes genom herrar Järn- och Möbelhandl. eller direkt från fabriken. Landets äldsta fabrik i branschen. Illustrer. prisurant franco.

SKAND. SÄNGRESÄRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

PARFUMERIE L'HELIOTROPE

Karlavägen 12, Sthlm
(mitt emot Engelbrektskyrkan).
Tel. Norr 134 01.

Franska parfymier
Fantasiekammrar
Toiletteartiklar

Möda, päng och känga spar den, som denna skokräm tar.

"NUGGET" VÄRLDENS BÄSTA SKOKRÄM

En tvål med den dubbla egenskapen att rena huden och göra den vacker.

Radio

Sven Lampa
Stockholm
Riddarhustorget 18
TEL. N.11535 — N.14545

In-och utländska radiomottagare, sändare Radiomateriel Laboratorium för apparatjustering Verkstäder för specialbeställningar

Micro

Den enda affär i Sverige som säljer

från eget bruk direkt till allmänheten är SVENSKA KRISTALLAFFÄREN GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ Ö. Hamng. 27 Vasag. 23-25 Söderg. 10 (Auditorium) Nyöppnad avdelning för försäljning av vårt bruks tillverkningar av ordinar hushållsglas.

SVENSKA TRYCKERI- AKTIEBOLAGET STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993
Flialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags
Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Lyckans landsväg.

"Det tråkiga med husligt arbete är att det ständigt upprepar sig, alltid är detsamma, dag ut och dag in."

Det är en klagan man ofta hör av kvinnor, som har sitt arbete i hemmet, men icke de kvinnor, som har sin verksamhet förlagd utanför hemmet, plågas lika mycket av enformigheten i sitt arbete? Män icke olusten till det arbete, som nu en gång är en pålagt, till stor del beror på en viss

Sommarkatalogen är utkommen!
Sändes på begäran gratis och portofritt.

5,000 kronor kontant
är 1:a priset i vår stora pristävling.

Ahlén & Holm - Stockholm

Beyers Handarbetsböcker

— ytterst lärorik bokserie för alla slag av handarbeten — giva var och en ung och gammal, noggrann undervisning uti att virka och sticka moderna jumpers, dräkter och klädningar. Fri-volitets-, Filét-, Knypplings-, Hardanger, Hedebo-, Vitbroderi, Macramé- o. Korsstyngsböcker. Pris kr. 1: 60. Små mönsterböcker 25 öre. Monogramböcker m. fl.
Finnas hos alla välsorterade bokhandlare och tapissieraffärer.

Förlag: A.-Bol. O. Oehlenschlägers Eft., Malmö.

Börja dagen med en SANOKAPSEL

EN SANOKAPSEL dagligen är det mest idealiska medel att ersätta all kraftförlust, att undanröja sömnlöshet, missmod och ålderdomssymptom samt, först och främst, nära och starka ryggmärgen, hjärnan och nerverna. Sanokapslarna tillhandahållas på apoteken och i kemikalieaffärer riket runt. Gör det till regel att börja dagen med en Sanokapsel.

Prospekt och intyg gratis från HARALD WESTERBERG & Co. — Göteborg. —

Brandreth's Piller

Inregistrerat handelsmärke: 26622.
Rent vegetabiliskt
Alltid verksamt.

Brandreth's Piller rensa blodet, magen och inälvorna samt underlätta matsmältningen. De stimulerar levern, avlägsna dåliga galla och andra fördärvade avsondringar. De styrka, regulara och rensa hela systemet. Vid förstoppning, svindel, sömnlöshet, belagd tunga, dålig andedräkt, huvudvärk, magsmärtor, dålig, ofullständig matsmältning, leversjuka, gulsot och vilken annan opasslighet som helst komma av orent blod.

Säljas på alla apotek.

Allcock Manufacturing Co.,
Birkenhead, England.

För bilden tätt upp till ögonen o. passa på, att pillret kommer in i munnen.

ALLCOCK'S PLÅSTER

Inregistrerat handelsmärke: Universalt botemedel mot Smärtor.
25176 Varsomhelst, där man har ont bör ett plåster läggas. 728 a

Allcock

Damernas egen Pastill
VÄLGÖRANDE ~ BEHAGLIGT UPPFRISKANDE

Hoffmann's Pianinon
Det ledande svenska kvalitetsmärket
Kungl. Hövlev.

Malmstillnadsgratan 25 B STOCKHOLM
Nedsatta priser. Goda avbet.-villkor.

Marks Korsetter
med äkta spiralfjädrar
garanterade för hållbarhet i ett år,
förs i rikhaltig sortering av
Magasin Charme
Grevturegat. 24 A, Stockholm

Flickmöbler
Stort lager, billiga priser.
Malmö Markisfabriks Möblerings A.-B.
M a l m ö.

Fråga: "Kan Idun upplysa mig om, vart en landsortsbo på besök i Stockholm skall vända sig för att få läsa landsortstidningar, utländska dito o. s. v.?"
Svar: Vi anbefalla Café Cosmopolite, Vasagatan 5, som håller ett 50-tal in- och utländska tidningar. Dessutom hemtrevliga lokaler och moderata priser (Annons.)

Vävskedar
jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos
A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 10 28. Exp. till landsorten mot postförskott.

GLORY TANDCRÈME

otålighet, som ofta griper oss, att nå ett mål eller se något resultat av vår strävan?

Att göra sin plikt — vad den nu består i — och bära sin börda, hur tung den än må vara, på rätt sätt är lika svårt att lära för oss alla.

En gammal färgad kvinna, som gick ur hus i hus bland de vita familjerna på St. Thomas och bjöd ut frukt och grönsaker och som alltid var glad och förnöjsam, sade en dag till vår tvätterska, som beklagade sig över sitt besvärliga arbete att tvätta, stärka, stryka den ena dagen efter den andra:

"I stället för att beklaga dig, Angeline, skulle du lära dig inse att pliktens stig för rakt ut till lyckans landsväg."

"Jag är 40 år", svarade Angeline vresigt, "och jag har travat på den stig du talar om, sedan jag var 10 år, och ännu har jag inte så mycket som sett en skynt av lyckans landsväg."

"Det är emedan du tittar för ofta efter den", sade den gamla, "det blir man trött och grinig av. Nej, du skall bara var enda dag göra ditt arbete, så gott du någonsin kan, tänka på alla som glädja sig åt all den fina vita nyintagna tvätten, de rara barnen, som se så nätta ut i de fina kläderna, du stryker åt dem, dina egna barn, som du kommer hem till med lönen åt, så glömm du dig själv och dina kval och så — så är du inne på lyckans landsväg, innan du vet ordet av."

Jag minns inte om tvätterskan följde den kloka gummans råd, men att det var ett gott råd, det vet jag.

Alltför många av oss trötta sig alldeles i onödan med att ta ut sina bekymmer i förskott — att se in i en framtid, som de kanske aldrig uppleva i stället för att ta dagen som den kommer med plikt-troget arbete och fridfull vila.

Hur svårt vi än ha det, alltid kan vi bära vår börda den dag, som är vår, d. v. s. i dag — ingen vet, om vi upplever någon morgondag.

När man tänker så, blir man lugn och tillfreds, man får lust att göra sitt arbete väl, sin plikt utan att se fram eller tillbaka. Medan man steg för steg går pliktens stig, sprider man godhet och glädje omkring sig, ty man vet ju, att man aldrig kommer tillbaka den väg, man gått i dag — och när man tränat sig att tänka så, är man redan inne på — lyckans landsväg.

Ingeborg Vollquartz.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till "Smäländska". I närheten av Hälsingfors känner jag ej till något pensionat, men kan rekommendera Bromarf och Finn by i närheten av Hangö. I Bromarf vistades jag själv senaste sommar och var nöjd med tillvaron där. Fäboda kuranstalt utöfn för Jakobstad kan på det varmaste rekommenderas. Dessa vid kusten. I inlandet vet jag endast Keuru pensionat och Finlandia turishotell vid det natur-sköna Puukaharju. Prisen variera mellan 30:— och 50:— fmk. Närmare upplysningar kunde jag sända Eder privat och kanske flera adresser.

Svenskkär.

Svar till Mor. Har genom Idun emottagit edert frågobrev. Var bara vid gott mod och fortsatt som ni börjat och försök att "leva livet leende". Ni kan det, trots

KHASANA

Parfymen
den oförgångliga!

Till och med för de kvinnor, som äro slavinnor under modet, är och förbliver den oförgångliga Khasana alltid den modernaste parfymen.

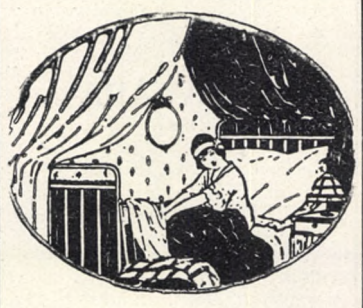
Kan erhållas överallt!

DR. M. ALBERSHEIM
Frankfurt a. M.
Fabrik för finare parfymier

Den som med omsorg vill sköta sina naglar använder Dr. Albersheim's Darupan medel för nagelvård

Parfym sv. Kr. 3.—16.50. Fickpuder sv. Kr. 1.—, 10.—. Hudcrème. Tvål sv. Kr. 2.—.

D Fouze

Paradis

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjädderränseri

Moderna Tapeter

A.-B. EDBLAD & SANDBERG
Kungsgatan 3, Stockholm.

HULTMANS RENA CACAO

i hektopaket samt 1/4 och 1/2 kg. bleckburkar Kr. 4.50 per kg.

Sedan över 40 år välkänt fabrikat, som sedan dess genom de mest rationella och moderna maskinläggningar utvecklats till den tekniskt högsta möjliga kvalitet vid användandet av uteslutande de ädlaste råvaror.

HULTMANS FABRIKER - MALMÖ
Svenska Ätata Cacaopulverfabrik
FISMAN GRUNDAD 1882
H. M. Konungens och H. K. H. Kronprinsens hovleverantör

Hemslöjdsalster

från Dalarna, såsom draperier, bonader, borddukar i linne och ylle, ottomanöverkast, gardiner, soffkuddar, bordlöpare m. m., allt i utsökt vackra mönster och färgsammansättningar samt gedigna kvaliteter till fördelaktiga priser. På begäran erhålles prislista och beskrivning kostnadsfritt från DALARNES HEMSLÖJDSAFFÄR, Falun. Återförsäljare antagas.

Forlang uttrykkelig
BARDIN'S
POUDRE DE PERLES FINES
PARIS

Fås i alla Parfymaffärer, Apotek och Färghandlare.
 Engros-Depot Madsen & Wivel, Köpenhamn.

allt, bara ni slår dövörat till för dem, som inte tycka att ni ensam skall sköta hushållet, utan jungfru. Ni har så rätt i det ni säger, att ni genom att spara jungfrulönen, kan köpa många välbehöfliga plagg till både barnen och er själv. Ni är en praktisk och modig kvinna och min fulla högaktning har ni, min beundran och mer om alla vore som ni, så skulle snart det hushålls arbetet både uppskattas och värderas mycket mera än det nu göllt. Som det är i er stad är det överallt. Folk har alltid något att prata, vare sig en fru sköter hushållet själv utan hjälp eller med hjälp. Om folk nu tycker illa vara för det ni, som har ett fint namn, men förlorat edra pengar, arbetar utan hushållshjälp, så skulle en del andra även ha att invända, om ni tog hushållshjälp, när ni nu inte har råd till det. Det är alldeles omöjligt att tillfredsställa alla människor. Så en hel del av de klandersjuka få vi absolut slå dövörat till för. Fortsätt ni bara att arbeta utan jungfru i ert hem, när ni både kan och vill och har lust därtill. Och hälsan därjämte. Och fortsätt också att säga nej till en eller annan kaffejudning när ni har som ni säger, tvätt i hemmet. Var vid gott mod. Använd edra lediga stunder till promenader i friska luften, nu när det våras allt mera. Så vinner ni spänstighet till kropp och själ, gott humör i alla livets skiften och en fenomenal förmåga att slå dövörat till för allt dumt och obefogat, som de sysslolösa behaga utösa över er. Tro mig.

Ebon.

BOKNYTT.

James Maradick vaknar, en upplevelse av Hugh Walpole är en för Iduns läsekrets välbekant roman då den ingått i vårt följetsbibliotek under titeln *Manen vid lustgården*. För dem som ej haft tillfälle att redan göra dess bekantskap rekommenderas boken som en av den berömda författarens allra bästa både på grund av motivets allmänt mänskliga karaktär och dess vackert poetiska anklädning.

En bok om kryssord eller ordpuzzle som den kallas i boken har utgivits av bokförlaget Natur och kultur. Det är den första svenska problemsamlingen innehållande svenska original ord-puzzle. Naturligtvis kommer den att få strykande åtgång. Pris 3 kr.

BREVLÅDA

RED. BREVLÅDA.

Svar till Ferien 1925. Så vida Ni ej bestämt Eder för sommaren kan Ni giva undertecknad några närmare upplysningar. Porträtt. Ålder etc. Doktorinnan B. Haglund, Ludvika.

KALMAR — KALMAR LÄNS TIDNING
 är ett utmärkt annonsorgan.

Bensintvätta

kostymen vid Saltsjöbadens Kem. tvätt.

Svält ej

Edra krukväxter. De leva ej endast av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings-salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Färg- och Kemikaliehandlare. Begär originalförpackning.

Giv henne ett sådant!

Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 o. 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt ciselerade. Drottarmbandsuren finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré ell. fjädrande armband.

Välsorterade urmakare lämna närm. upplysningar om DROTT.

Vem som helst
 kan lära sig
Brokadmalning

på siden, chiffon,
 ylle, linne, bomull,
 gasmoll etc.

Aktiebolaget Wilh. Becker
Stockholm

Prislista med beskrivning sändes gratis.

"Som i en liten ask..."
 har ni med Er ett utmärkt medel mot hosta och beröhet och samtidigt en uppgivande och stimulerande tablet, om Ni ständigt är försedd med
CARUSO
 BROSTTABLETTER

Oumbärligt
 och lindrande medel mot skrämmor, skrovlig och sprucken hud, hudlöshet hos små barn samt mot alla dagliga hudirritationer, försorsakade av blåst och sol.

Chesebrough's
Vaseline
 (med klöverblad-varumärket) har ett mer än ett halvt århundrade gammalt gott namn bland läkare och mödrar. Ha alltid en burk eller tub till hands.

**Olycksfall- och sjuk-
 Skadestands-
 Automobil-
 Motorcykel-
 Glas- o. Vattenskade-
 försäkring.**
 Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

Vid Gikt | **Ischias** | **Huvudvärk**
Reumatism | **Influensa** | **Nervsmärtor**

användes TOGAL med snabb och säker verkan även i hårdnackade fall och utan skadligt inflytande på mage och tarm.
 Smärtorna försvinna omedelbart, och urinsyran utskiljes starkt ur kroppen. Togaltabletter finnas å alla apotek till Kr. 2.40 och Kr. 0.90 pr glas.

Lacking

ENDA EFFEKTIVA MEDLET FÖR LACKSKORS BEVARANDE

Advokaten Eva Andén
 Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
 Lilla Vattugatan 14 - STOCKHOLM
 Tel. 7576, N. 18336

Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

Badinrättningen
 Telefon Sö. 330 56 och 367.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning

Tvättinrättningen
 Telefon Sö. 336 30 och 25 82.

Flyglar - Pianon

Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Laubberger & Gloss

Billigaste priser och bästa avb.-villkor. Edert gamla tages i byte. Illustrationer o. pris gratis på begäran. A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel, Norrköping.

De små krypen håller man på lämpligt avstånd med *Kamerjäger*, det bästa medlet för utrotande av loppor, löss, mal, flugor, kackerlackor och skäktor. Till salu i alla kemikalieaffärer. Pr ask 0:65 och 1:25.

Barnkläder

för Gossar o. Flickor 1—16 år. OBS.! Eget och svenskt fabrikat. OBS.! 25 Västerlånggatan 25, Stockholm. Stort urval för konfirmander. Nancy Cederberg.

Nyheter

i Kragar, Västar o. Plisséer! Spetsdukar i stort urval. DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL, Grefturegatan 13 (Hörnbutiken).

Kinamagasinet

Räsiden 3.50, Dukar, Flygeltäcken, Kuddar, Konstsaker, Mattor m. m.

Birgerjarlsg. 12, Stockholm.
 Tel. 72435.

Kjolplissering

Maskinmärkning, hälsöm och brodering. Ingeborg Lindeberg, Specialateljé, Mästersamuelsgatan 32, Stockholm. Order till landsorten omgående.

Bensintvätta

På 3 dagar Dräkter och Kostymer. Även omfärgning.

Norrköp. Kem. Tvätt
 9 Hötorget (nedom Halen). 4 Hantverkaregat. Stockholm. Tel. 12 29

Runans Matsalar

Rudbäcksgat. 24, Örebro. Telefon 3575 REKOMMENDERAS. God och vällagad mat till billiga priser. Abonnenter antagas! Lämpligt för skolorumdom. Vördsamt Fru Signe Sporrang.

Bevämast
 vilar man å

STÅLRESÄRMADRASSEN IDEAL

Patenterad.
 Hygienisk — Billig — Hållbar.
 Ny prislista gratis och franco.
 AKTIEBOLAGET RESAR
 Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

Ingen ursäkt för en dålig hy

Mercolized Wax — det snövita, engelska skönhetsvaxet och världens finaste skönhetspreparat utjämnar efter kort tids användning alla rynkor samt gör Eder hy snövit och sammetsmjuk. Försök "Mocolized Wax", och Ni använder aldrig annat. Finnes på alla apotek, i parfymeri- och kemikalieaffärer å kr. 3:50 och kr. 6:— (3-dubb. storlek).

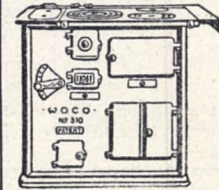
Ensamförsäljare:
 Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Damernas bästa

inköpskälla av alla slags garanterade Bandager, Sjukvårds-, Förbands-, Sanitets- och Toilettartiklar, allt för fotvården.
 Iduns läsare 15 % extra rabatt. Särskilda herr- och dambutiker. Gratis prislista.

Uppgiv mått

CITY ENGROSLAGER Avd. 1 med butiker i Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg. Flemmingg. 13, mitt för Separator. Till landsorten mot postförskott. Postf. 622. Stockholm I.

Effektivaste värmelednings-spisar.

WOCO

Begär offert.

WOCO-VERKSTÄDerna, Motala

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

Sanitetsbindan

PURISSIMA

slangbinda av kemisk ren bomull med fetvaddsinlägg. Försäljes å apotek och i tekniska affärer.

Tillverkas av

A.-B. ASTRA,
 Södertälje.

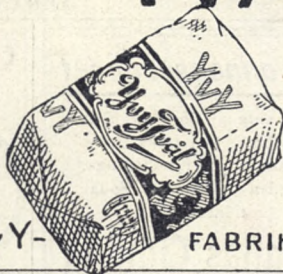
Andersson 11/31

Tidning

är det ej att få en ungdomligt vacker hy genom att dagligen använda den av välgörande vegetabiliska oljor och essenser framställda

YVY - TVÅLEN

Pris 1:-kr. pr. st.

AKTIEBOLAGET YVY-FABRIKEN, YSTAD.

**Glöm ej
det stora
näringsvärdet
i
Svenska
Makaroner**

PROESSDORF

Vackra och friska Gräsmattor.

Gårdens vackraste prydnad, en fägnad för ögat, äro väl skötta gräsmattor. Dessa bjuda en ständigt vårfrisk grönska, om de klippas ofta och väl med Norrahammars Gräsklippare.

Lätt och tyst gå våra ställbara Gräsklippare "Tangent", "Rex" och "Dux". Knivarna av specialstål skära skarpt och skärpa sig själva. Det är ett nöje att hantera

NORRAHAMMARS GRÄSKLIPPARE

NORRAHAMMARS BRUK, NORRAHAMMAR.

Ända sedan 1903

då fröken Karin Thorselius inköpte den Hermes-velociped, hon alltfjämt använder, har denna gått oklanderligt och nästan aldrig behövt repareras. I brev till oss av den 21 aug. 1924 meddelar fröken Thorselius, "att Hermes har den stora fördelen att gå mycket lätt". Hon skriver vidare: "Jag har använt den på längre färder, och jag använder den i dagligt bruk, när jag färdas till torget eller till mitt arbete. Jag vill därför uttala min stora belåtenhet med min Hermes, som säkert kommer att hålla länge än." Det är icke något enstaka fall detta, att en Hermes-velociped troget tjänar sin ägare i 21 år. Tvärtom bör en Hermes med en smula tillsyn och någorlunda aktsam behandling kunna ha minst denna livslängd, ty Hermes besitter styrka och uthållighet samt är i varje avseende ett precisionsarbete. Skaffa Eder till den kommande säsongen en

Hermes

A.-B. NYMANS VERKSTÄDER, UPPSALA

Nordens största specialfabrik för velocipeder.
Aterförsäljare i alla städer och å större platser i landet.